

Hallituksen neuvottelu 3.–4.9.2024

PÄÄMINISTERI ORPON HALLITUKSEN LAINSÄÄDÄNTÖSUUNNITELMA JA VALTIONEUVOSTON SELONTEOT

Syysistuntokausi 2024 ja (alustava) kevätistuntokausi 2025

Hallituksen lainsäädäntösuunnitelma sisältää tiedot hallituksen esityksistä, jotka on tarkoitus antaa eduskunnan käsiteltäviksi syysistuntokaudella 2024 ja (alustavasti) kevätistuntokaudella 2025. Hallituksen hyväksymä lainsäädäntösuunnitelma julkaistaan valtioneuvoston verkkosivuilla erillistoisintona.

Lainsäädäntösuunnitelmassa on lyhyt kuvaus kustakin hallituksen esityksestä ja arvio esittelyviikosta. Tarkemmat tiedot suunnitelmaan sisältyvien hallituksen esitysten valmistelusta ovat saatavilla valtioneuvoston hanketietopalvelussa (Hankeikkuna). Ministeriöt vastaavat hanketietopalvelussa olevien tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta sekä yhteydenpidosta eduskunnan valiokuntasihteeristöihin. Suunnitelmaan sisältyy lisäksi alustavat tiedot syysistuntokaudella 2024 ja kevätistuntokaudella 2025 eduskunnalle annettaviksi suunnitelluista valtioneuvoston selonteista.

Kevätistuntokauden 2025 alussa lainsäädäntösuunnitelmaa tarkistetaan kokonaisuutena. Suunnitelmaan voidaan tehdä välttämättömiä muutoksia myös istuntokauden aikana.

Sisällys

Syysistuntokaudella 2024 eduskunnalle annettavat hallituksen esitykset	3
Kevätistuntokaudella 2025 eduskunnalle annettavat hallituksen esitykset (alustavat tiedot)	35
Valtioneuvoston selonteot	48

Syysistuntokaudella 2024 eduskunnalle annettavat hallituksen esitykset

Syyskuu 2024 – tammikuu 2025

Valtioneuvoston kanslia

Viikko (arvio)

37 **HE laeiksi valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvästä karensista sekä sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Säädetään menettelyistä, joilla eturistiriitatilanteita voidaan ehkäistä ja välttää valtioneuvoston jäsenen siirtyessä toisiin tehtäviin.

Valtioneuvoston kanslia, pääministeri Orpo

Ulkoministeriö

Viikko (arvio)

36 **HE Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Malesian hallituksen välisen kumppanuutta ja yhteistyötä koskevan puitesopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyy joulukuussa 2022 Brysselissä allekirjoitetun Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Malesian hallituksen välisen kumppanuutta ja yhteistyötä koskevan puitesopimuksen sekä lain, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

39 **HE diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston tai kansainvälisissä järjestöissä toimivan edustuston työntekijän perheenjäsenen ansiotyön tekemisestä Ukrainan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**

Hallituksen esitys koskee diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston tai kansainvälisissä järjestöissä toimivan edustuston työntekijän perheenjäsenen ansiotyön tekemisestä Ukrainan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymistä ja voimaansaattamista.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

39 **HE laiksi Ecuadorin kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamiseksi**

Esityksen mukaan laki Ecuadorin kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (78/2001) kumottaisiin. Ecuador irtisanoi kyseisen sopimuksen 15 joulukuuta 2010 päivätyllä nootillaan ja irtisanominen tuli voimaan 16. joulukuuta 2011. Ennen sopimuksen irtisanomisen voimaantuloa tehtyjen sijoitusten osalta sopimuksen mukainen suoja päättyi sopimuksen mukaisen kymmenen vuoden siirtymäajan jälkeen 16 joulukuuta 2021.

Ulkoministeriö, ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Tavio

44 **HE Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Thaimaan kuningaskunnan välisen kokonaisvaltaista kumppanuutta ja yhteistyötä koskevan puitesopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyy joulukuussa 2022 Brysselissä allekirjoitetun Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Thaimaan kuningaskunnan välisen kokonaisvaltaista kumppanuutta ja yhteistyötä koskevan puitesopimuksen sekä lain, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

44 **HE Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Chilen välisen laajennetun puitesopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**

Hallituksen esitys Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Chilen tasavallan välisen laajennetun puitesopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

Oikeusministeriö

Esittelyviikko (arvio)

39 **HE laiksi yhdenvertaisuuslain 6 a §:n muuttamisesta (toimipaikkakohtaiset yhdenvertaisuussuunnitelmat)**

Ehdotetaan muutettavaksi yhdenvertaisuuslakia varhaiskasvatuksenyhdenvertaisuuden edistämismääräyksen osalta. Tavoitteena on erityisesti kuntien velvoitteiden keventäminen hallitusohjelman mukaisesti. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

41 **HE oikeudenkäymiskaaren ja tuomioistuinmaksulain muuttamisesta (ennakkopäätöskysymys ja hyppyvalituslupa)**

Oikeudenkäymiskaaren 30 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 a §, jossa säädettäisiin jatkokäsittelylupa-asioita koskevasta niin sanotusta hyppyvalitusluvasta korkeimmassa oikeudessa. Oikeudenkäymiskaaren 30 a lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 7 §, jossa säädettäisiin ennakkopäätöskysymyksen siirtämisestä korkeimmalle oikeudelle.

Ehdotetun säännöksen mukaan käräjäoikeus tai hovioikeus voisi päätöksellään siirtää korkeimman oikeuden ratkaistavaksi kysymyksen, joka koskee lain soveltamista sen käsiteltävänä olevassa asiassa. Menettely olisi käytettävissä sekä siviili- että rikosasioissa.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

45 **HE laeiksi ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain, puoluelain, vaalilain sekä kansalaisaloitelain 10 §:n muuttamisesta**

Tavoitteena on poistaa jäsenäänestyksen pakollisuus vaalilaista ja selkiyttää lakia kampanjan kulut ylittävän rahoituksen osalta sekä selkiyttää vaali- ja puoluerahoitusta lainojen osalta siten, että lainan alkuperä on aina identifioitavissa. Lisäksi päivitetään puoluelain luettelo asioista, joita ei pidetä puolueelle annettavana tukena ja tarkennetaan lainsäädäntöä siten, että puolueilla on mahdollisuus valtionavustuksen osittaiselle siirtämiselle puolueen tarkoitusta toteuttavan säätiön tai osakeyhtiön

toiminnan tukemiseen. Kansalaisaloitelain muutoksen tavoitteena on alentaa eurooppalaisen kansalaisaloitteen allekirjoittamisen ikäraja 16-vuoteen.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

46 **HE laiksi Ahvenanmaan itsehallintolain muuttamisesta**

Ahvenanmaan itsehallintolain muuttamisesta annettavassa työryhmämietinnössä on tarkoitus huomioida PeVL 18/2021 vp ja PeVL 72/2022 vp.

Oikeusministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen

48 **HE laeiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta (lunastuslain korvauserusteiden uudistaminen)**

Lunastuskorvauksen määräämisen perusteita koskevaa sääntelyä muutettaisiin siten, että lunastettavasta omaisuudesta tulisi määrätä käyvän hinnan sijasta sen markkina-arvoa vastaava täysi korvaus. Lunastuskorvaukselle esitetään suoritettavaksi 25 %:n suuruinen korotus. Markkina-arvon määrittäminen voisi perustua nykyistä monipuolisemmin erilaisten arviointimenetelmien hyödyntämiseen. Lunastuslaista kumottaisiin asemakaavoituksesta johtuvan arvon leikkaamista koskevat säännökset. Niin sanotun asunto- ja elinkeinotakuun soveltamisalaa esitetään laajennettavaksi. Muihin lakeihin ehdotetaan tehtäväksi korvauserusteiden uudistamisesta johtuvat muutokset.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

48 **HE laiksi rikoslain 46 luvun muuttamisesta (pakoterikokset)**

Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi EU-direktiivin veloitteiden edellyttämät muutokset rikoslakiin ja eräisiin muihin lakeihin. Rikoslakiin ehdotetaan lisättäväksi uudet säännökset pakoterikoksesta, törkeästä pakoterikoksesta, tuottamuksellisesta pakoterikoksesta ja pakoterikkomuksesta. Samalla säännöstelyrikosta koskevia säännöksiä muutettaisiin niin, etteivät ne enää koskisi pakotteiden rikkomista.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

48 **HE laiksi rikoslain 11 luvun muuttamisesta (holokausti ja muut ihmisyyttä vastaan tehdyt rikokset)**

Tarkennetaan holokaustin ja muiden ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten kieltämisen kriminalisointia laatimalla asiasta erillinen säännös rikoslakiin.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

50 **HE rikoslain aserikoksia koskevien säännösten muuttamiseksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi**

Ehdotettavilla muutoksilla toteutettaisiin hallituksen ohjelman toimenpidekirjaukset. Ampuma-aseen hallussapito yleisellä paikalla tai kulkuneuvossa ilman oikeutta sellaisen aseiden hallussapitoon ehdotetaan lisättäväksi törkeän ampuma-aserikoksen tekotavaksi. Mainitun rikoksen vähimmäisrangaistus korotettaisiin kahdeksi vuodeksi vankeutta. Vaarallisen esineen hallussapidon enimmäisrangaistusta ja toisen vakavaan vahingoittamiseen soveltuvan esineen hallussapidon enimmäisrangaistusta korotettaisiin. Muutenkin aserikoksia koskevia säännöksiä muutettaisiin niin, että ne muodostavat ajantasaisen, riittävän kattavan, selkeän ja johdonmukaisen

kokonaisuuden, jossa otetaan asianmukaisesti huomioon rikosten vahingollisuus ja vaarallisuus. Lait voisivat tulla voimaan vuoden 2025 loppupuolella tai vuoden 2026 alussa.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

50 **HE laiksi rikoslain muuttamisesta (katujengit, alle rikosvastuikäisen käyttäminen, nöyryttäminen)**

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi rikoslain muutokset, jotka koskevat rikoksen liittymistä katujengin toimintaan, alle rikosvastuikäisen olevan lapsen rikolliseen tekoon yllyttävän henkilön vastuuta ja nöyryyttämistä.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

4 **HE laiksi rikosuhrimaksusta annetun lain muuttamisesta (rikosentekijän maksettavaksi tuomittavien rikosuhrimaksujen korottaminen)**

Korotetaan rikosuhrimaksun rahamääriä 50 prosentilla. Vankeusuhkaiseen rikokseen syyllistyneelle henkilölle määrättävä 40 euron rikosuhrimaksu nousisi 60 euroon ja 80 euron maksu 120 euroon. Yhteisösakkoon tuomittavan oikeushenkilön rikosuhrimaksu nousisi 800 eurosta 1200 euroon. Tämä toteutettaisiin muuttamalla rikosuhrimaksulain (669/2015) 3 §:n säännöksiä rikosuhrimaksun määrästä.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

4 **HE laiksi rikoslain muuttamisesta (sinivilkkusabotaasi)**

Toteutetaan nk. sinivilkkusabotaasia koskeva kriminalisointi sisäisen turvallisuuden viranomaisten ja ensihoidon henkilöstön suojaamiseksi. Lisäksi rikoslakia muutetaan siten, että väkivallasta ensihoitohenkilöstöä kohtaan tai sillä uhkaamisesta seuraava rangaistus vastaa virkamiehen väkivaltaisesta vastustamisesta seuraavia rangaistuksia.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

5 **HE laeiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain ja eräiden muiden rahamääräisten seuraamusten täytäntöönpanoon liittyvien lakien muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutoksia sakon täytäntöönpanosta annettuun lakiin ja eräisiin muihin lakeihin, joissa säädetään rahamääräisten seuraamusten täytäntöönpanosta.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

Sisäministeriö

Viikko (arvio)

38 **HE laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräksi muiksi laeiksi (CER-laki)**

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja muutettavaksi turvallisuusselvityslakia, rikosrekisterilakia, lakia rikosrekisteritietojen säilyttämisestä ja luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä, eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annettua lakia sekä lakia huoltovarmuuden turvaamisesta. Esityksellä pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2557 kriittisten toimijoiden

häiriönsietokyvystä ja direktiivin 2008/114/EY kumoamisesta).

Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

39 **HE Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisestä tietojenvaihdosta**

Esityksellä esitetään säädettäväksi Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta annettu laki, joka on direktiivin (EU) 2023/977 kansallinen täytäntöönpanolaki. Esityksellä kumotaan aikaisempi tietojenvaihtoa koskeva laki 26/2009. Esityksessä säädetään tarkkarajaisesti tietopyyntöjen sisällöstä, edellytyksistä ja määräajoista sekä tietojenvaihdon keskitetyn yhteyspisteen toiminnasta ja valmiuksista, ml. keskitetyn sähköisen asianhallintajärjestelmän käyttöönotto sekä Europolin SIENA-sovelluksen käyttöönotto oletusarvoiseksi viestintäkanavaksi. Kustannusvaikutuksia aiheutuu keskitetyn asianhallintajärjestelmän rakentamisesta.

Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

39 **HE säilöönottoa ja maahantulokieltoa koskeva sääntely**

Hankkeessa selvitetään ja valmistellaan hallitusohjelman edellyttämät ulkomaalaislain muutokset, joilla säilöönottoa koskevaa sääntelyä tiukennetaan, maahantulokieltoa koskeva sääntely uudistetaan ja maahantulokiellon määrääminen Suomen ulkopuolelle oleskelevalle henkilölle mahdollistetaan. Hankkeessa valmistellaan myös sellaiset asiakokonaisuuteen liittyvät lakimuutokset, jotka mahdollisesti nousevat esiin Suomea koskevan Schengen-arvioinnin suosituksissa. Lisäksi hankkeessa käydään läpi EU:n paluudirektiivi ja selvitetään, onko direktiivissä sellaisia tiukentamiseen tähtäviä säännöksiä, joita Suomessa ei vielä ole sisällytetty kansalliseen lainsäädäntöön.

Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

48 **HE laiksi kansalaisuuslain muuttamisesta (nuhteettomuus- ja toimeentuloedellytykset)**

Esityksellä tiukennetaan kansalaistamisen edellytyksiä, mukaan lukien nuhteettomuus- ja toimeentuloedellytyksiä. Lisäksi ehdotetaan muutoksia kansalaisuuden menettämistä koskeviin säännöksiin.

Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

48 **HE laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (tilapäinen suojelu)**

EU:ssa on päätetty tilapäisen suojelun jatkamisesta 4.3.2026 saakka. Tehdään ulkomaalaislakiin välttämättömät muutokset, jotka mahdollistavat tilapäisen suojelun jatkamisen Ukrainan kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen 4.3.2025 jälkeen. Lainmuutosten on tultava voimaan 5.3.2025.

Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

50 **HE laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (perheenyhdistämisen edellytysten muuttaminen)**

Muutetaan ulkomaalaislain (301/2004) perheenyhdistämistä koskevaa sääntelyä hallitusohjelman, Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisun sekä komission rikkomusmenettelyn johdosta.

Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

- 51 **HE ampumatarvikkeiden ja niihin rinnastettavien välineiden viennin luvanvaraisuudesta**
Tehtävänä on laatia rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta annetun EU:n neuvoston asetuksen (EU) N:o 833/2014 edellyttämä ehdotus kansalliseksi sääntelyksi patruunoiden komponenttien viennin luvanvaraisuudesta. Hankkeessa tarkastellaan myös amputarvikkeisiin rinnastettavien välineiden viennin luvanvaraisuutta.
Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne
- 51 **HE vaaratiedotteesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta**
Vaaratiedotteen antamisesta annetun lain (466/2012) 3 §:ssä (1210/2020) säädetään viranomaisista, joilla on toimivalta vaaratiedotteen antamiseen. Laissa ei ole säädetty kunnan terveydensuojeluviranomaiselle oikeutta vaaratiedotteen antamiseen. Vaaratiedotteesta annettua lakia muutetaan siten, että lain 3 §:ssä säädettyjen toimivaltaisten viranomaisten joukkoon lisätään kunnan terveydensuojeluviranomainen (kunnan terveydensuojelusta vastaava valvontayksikkö).
Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne
- 3 **HE laeiksi poliisilain 5 a luvun, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 7 luvun sekä sotilastiedustelusta annetun lain muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi poliisilakia, lakia henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa sekä lakia sotilastiedustelusta. Esitys selkeyttäisi sääntelyä, joka koskee siviilitiedustelumenetelmillä saadun rikosta koskevan tiedon luovuttamista rikostorjuntaan ja siihen liittyvää henkilötietojen käsittelyä. Tiedon luovuttaminen olisi mahdollista myös tilanteissa, joissa sillä on merkitystä kansalliselle turvallisuudelle ja toimivaltaisen viranomaisen toiminnan suuntaamiselle. Suojelupoliisilla olisi jatkossa mahdollisuus luovuttaa tietoja Natolle. Vastaavia muutoksia rikostiedon luovuttamisesta ehdotetaan sotilastiedustelulakiin.
Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne
- 4 **HE Maanmittauslaitoksen tehtävistä rajavyyhykkeelle rakennettaviin esteisiin liittyvissä korvauksissa**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rajavartiolakia.
Esityksessä ehdotetaan, että jatkossa Maanmittauslaitos päättäisi lunastuslain mukaisesti korvauksista, jotka maksetaan maa- ja vesialueiden omistajille tai haltijoille rajavyyhykkeelle rakennettavien esteiden rakentamisen aiheuttamasta vahingosta ja haitasta. Voimassa olevan lainsäädännön nojalla korvauksista päättää Rajavartiolaitos.
Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne
- 5 **HE laiksi rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain muuttamisesta**
Hankkeessa valmistellaan Rajavartiolaitoksen rikostorjuntalain (108/2018) muutokset rajavartiolainsäädännön muutostarpeita koskevan esiselvityksen (SM049:00/2019) perusteella. Muutokset koskevat Rajavartiolaitoksen tutkintaoikeuden rajattua laajentamista ihmiskaupparikoksiin ja rahanpesurikoksiin. Salaisista tiedonhankinta- ja pakkokeinoista arvioidaan erityisesti televalvontaa, peiteltyä tiedonhankintaa ja ohjattua tietolähteen käyttöä.
Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

5 **HE laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (menettelydirektiivin kansallinen liikkumavara)**

Esityksessä ehdotetaan kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen rekisteröintiä, jättämistä ja turvapaikkatutkintaa koskevan ulkomaalaislain sääntelyn uudistamista. Menettely toteutettaisiin mallilla, joka hyödyntää EU:n menettelydirektiivin mahdollistaman liikkumavaran kansallista menettelyn tehokkuutta tukevalla tavalla ja huomioi hallitusohjelman kirjauksen direktiivin mahdollistamien tiukennusten käyttöönotosta. Lisäksi hankkeessa toteutettaisiin tietyt yksityiskohtaiset hallitusohjelman kirjat siltä osin, kun on kyse ulkomaalaislain muuttamista edellyttävistä toimista.

Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

Puolustusministeriö

Viikko (arvio)

37 **HE laiksi puolustusvoimista annetun lain 50 §:n 4 momentin kumoamisesta (eroamisikä)**

Puolustusvoimien virassa 31.12.2007 palvelleen eroamisikää koskeva puolustusvoimista annetun lain siirtymäsäännös ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen

38 **HE laiksi Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain muuttamisesta (jatkotutkinnot)**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Maanpuolustuskorkeakoulusta annettua lakia. Esityksen mukaan sotatieteellisenä jatkotutkintona toimisi lain voimaantultua vain sotatieteiden tohtorin tutkinto. Yleisesikuntaupseeritutkinto korvattaisiin yleisesikuntaupseerikurssilla, joka olisi jatkossa osa sotatieteellistä täydennyskoulutusta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen

43 **HE laiksi puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta ja eräksi muiksi laeiksi (Nato-liitännäiset)**

Puolustusvoimien lakisääteisiin tehtäviin lisättäisiin nimenomaisesti Pohjois-Atlantin liiton (Nato) yhteinen puolustus. Lakiin tehtäisiin myös Nato-jäsenyydestä aiheutuvat muutokset koskien kiinteistöjä sekä turvallisuutta ja järjestystä. Selvyyden vuoksi sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain soveltamisalaan lisättäisiin nimenomaisesti Nato. Sotilastiedustelusta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös sotilastiedustelun kansainvälisestä yhteistyöstä Naton ja sen jäsenvaltioiden kanssa.

Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen

44 **HE laiksi aluevalvontalain muuttamisesta (Nato-liitännäiset)**

Aluevalvontalakiin tehtäisiin Suomen Nato-jäsenyydestä aiheutuvat muutokset.

Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen

- 50 **HE laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa**
Ehdotetaan säädettäväksi uusi laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa. Laissa säädettäisiin Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa tapahtuvasta vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä, ilma-aluksessa ja kappaletavaran kuljetuksessa Suomen vesialueilla ja Suomen vesialueiden ulkopuolella. Lain tarkoitus olisi ehkäistä ja torjua vahinkoa ja vaaraa, jota vaarallisten aineiden kuljetus Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa saattaa aiheuttaa ihmisille, ympäristölle tai omaisuudelle. Laki sisältäisi säännökset eri kuljetusosapuolten vastuista sekä viranomaisten tehtävistä ja toimivaltuuksista.
Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen
- 50 **HE Venäjän kansalaisten ja venäläisten oikeushenkilöiden kiinteistönhankintojen täyskieltoa koskevan lainsäädännön valmistelu**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eräiden kiinteistönhankintojen luvanvaraisuudesta annettua lakia niin, että tiettyjen valtioiden kansalaisille ja tällaiseen valtioon rekisteröityjen yhteisöjen ei olisi mahdollista hankkia kiinteistöjä Suomen alueelta. Valtiot, jotka olisivat syyllistyneet hyökkäyssotaan ja jotka voisivat aiheuttaa Suomen kansalliselle turvallisuudelle uhkaa, määriteltäisiin valtioneuvoston asetuksella. Poikkeuksena kiellosta olisivat henkilöt, joilla on pysyvä oleskelulupa Suomessa. Poikkeus ei kuitenkaan vaikuttaisi velvollisuuteen hakea lupaa kiinteistönhankinnalle. Muilta osin esityksellä ei olisi vaikutuksia nykytilaan.
Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen

Valtiovarainministeriö

Viikko (arvio)

- 37 **HE laiksi luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain sekä eräiden muiden lakien muuttamiseksi**
Toimeenpannaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1174 direktiivin 2014/59/EU ja asetuksen (EU) No 806/2014 muuttamisesta koskien eräitä omien varojen ja vähennettävien velkojen vähimmäisvaatimuksia koskevia seikkoja. Esityksellä täydennetään lisäksi tarvittavilta osin aiempaa kriisinratkaisudirektiivin (2014/59/EU) täytäntöönpanoa. Esityksen mukaisten lainsäädäntömuutosten on tarkoitus tulla voimaan 13.11.2024.
Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Rydman
- 37 **HE laiksi Digi- ja väestötietovirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Digi- ja väestötietovirastosta annetun lain 2 §:ä siten, että Digi- ja väestötietoviraston toimipaikkojen maantieteellisestä sijainnista määrättäisiin jatkossa valtioneuvoston asetuksen sijaan viraston työjärjestyksessä. Esitys perustuu valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen valtakunnalliseen suunnitelmaan 2024-2027, jonka yhteydessä valtioneuvosto 27.3.2024 tekemässään päätöksessä linjasi, että valtion toimipaikkojen sijoittamista koskevaa sääntelyä vähennetään joustavan asiakaspalvelun ja toimitilaverkon ketteryyden lisäämiseksi. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

- 38 **HE laiksi suurten konsernien vähimmäisveroa koskevan lain muuttamisesta**
Suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain (1308/2023) täydentäminen.
Lainsäädännön tarkoituksena on täydentää lain suuryritysten kansainvälistä minimiverotasoja koskevia säännöksiä siltä osin kuin niitä koskevat OECD:n täydentävien hallinnollisten tulkintaohjeiden (Administrative Guidance) voimaansaattaminen edellyttää kansallista lainsäädäntöä.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 39 **HE tietojenvaihdon tehostamista rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistoiminnassa sekä kansallisen turvallisuuden suojaamista koskeviksi laeiksi**
Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia sekä eräitä muita lakeja tietojenvaihdon parantamiseksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistoiminnassa. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Esityksen jatkovalmistelussa hallituksen esitykseen lisättiin muutoslakiehdotus rahanpesulakiin.
Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Rydman
- 39 **HE arvonlisäverokantojen muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi**
Toteutetaan arvonlisäverokantoja koskevat arvonlisäverolain muutokset. Siirretään nykyiseen 10 %:n alennettuun arvonlisäverokantaan kuuluvat hyödykkeet 14 %:n verokantaan, pois lukien sanoma- ja aikakauslehdet. Siirretään inkontinenssisuojat, kuukautissuojat ja lasten vaipat alennettuun 14 %:n verokantaan.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 39 **HE laeiksi vuoden 2025 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi vuoden 2025 tuloveroasteikosta ja muista tuloveroperusteista. Esitys sisältää lisäksi muun ohessa ehdotukset 50 euron lapsikohtaisesta korotuksesta työtulovähennykseen ja finanssialan bonusten verotuskäytänteiden uudistamisesta.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 39 **HE laiksi tupakkaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta**
Lakiin lisättäisiin kevään 2024 julkisen talouden suunnitelman yhteydessä sovittu 50 miljoonan euron suuruinen tupakkaveron korotus vuodelle 2025 sekä hallitusohjelman mukainen yhteensä 100 miljoonan euron suuruinen korotus vuosille 2026 ja 2025. Korotukset toteutettaisiin vaiheittain alkaen 1.11.2024.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 39 **HE eurooppalaista keskitettyä yhteyspistettä koskevaa sääntelyä täydentäväksi lainsäädännöksi**
Lakeihin ehdotettavat muutokset koskevat ESAP-sääntelyn mukaista raportointimuotoa, raportoinnin yhteydessä esitettäviä ESAP-sääntelyn metatietovaatimuksia sekä tietojen toimittamisvelvollisuutta tiedonkeruuelimelle. ESAP-sääntelyn täytäntöönpanossa on jossain määrin kansallista liikkumavaraa tiedonkeruuelinten nimeämisessä.

Tiedonkeruuelimiksi ehdotetaan Finanssivalvontaa, Patentti- ja rekisterihallitusta, Rahoitusvakuusvirastoa, säännellyn markkinan ylläpitäjää arvopaperimarkkinalain mukaisena tiedotevarastona sekä monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää. Finanssivalvonta kuitenkin vastaisi Rahoitusvakuusviraston päätösten ESAPIin toimittamisesta.

Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Rydman

39 **HE laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi vuodelle 2025 kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentista ja valtionosuuteen tehtävistä määräaikaisista vähennyksistä ja lisäyksistä. Lisäksi tehtäisiin TE-uudistuksen toimeenpanon yhteydessä havaittuja teknisiä tarkennuksia.

Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen

39 **HE laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta**

Alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että väkevien alkoholijuomien valmisteveroon tehtäisiin indeksikorotukset vuosina 2025–2027.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

39 **HE laiksi ajoneuvoverolain muuttamisesta**

Esitys koskee sähköautojen ja lataushybridien ajoneuvoveron perusveron ja käyttövoimaveron korottamista.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

39 **HE laiksi ajoneuvoverolain 11 §:n muuttamisesta (matkailuautot)**

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen kevään 2024 kehysriihipäätöksen mukaisesti matkailuautojen autoverotuki poistettaisiin asteittain. Valmistelun yhteydessä kuitenkin arvioitiin, että asetettu verotuottotavoite voitaisiin saavuttaa varmemmin korottamalla matkailuautojen ajoneuvoveroa, koska matkailuautojen ajoneuvoveron korottamiseen liittyy todennäköisesti vähemmän verotuottoja pienentäviä negatiivisia käyttäytymisvaikutuksia. Tämän takia valtiovarainministeriön vuodelle 2025 laatiman talousarvioehdotuksen käsittelyn yhteydessä linjattiin matkailuautojen ajoneuvoveron käyttövoimaveron korottamisesta matkailuautojen autoverotuen poistamisen sijaan.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

40 **HE Suomen Pankille myönnettävästä valtioneuvoston Kansainvälisen valuuttarahaston jäsenosuuden käytöstä mahdollisesti aiheutuvien tappioiden varalta, NAB-järjestelyn vakuudeksi sekä Kansainväliselle valuuttarahastolle annettavan lainan vakuudeksi**

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta antaisi suostumuksensa siihen, että valtioneuvosto voisi myöntää valtioneuvoston Suomen Pankille Kansainvälisen valuuttarahaston jäsenosuuden käytöstä mahdollisesti aiheutuvien tappioiden varalta, NAB-järjestelyn vakuudeksi sekä Kansainväliselle valuuttarahastolle annettavan lainan vakuudeksi.

41 **HE laeiksi arvonlisäverolain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 36 §:n muuttamisesta**

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain myöhästymismaksua koskevaa säännöstä tarkistettaisiin. Arvonlisäverolakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä muutoksia ja teknisluonteisia tarkistuksia.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

41 **HE laiksi valtion talousarviosta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtion talousarviosta annettua lakia ja eräitä siihen liittyviä lakeja. Valtion tilinpäätöksen yhteydessä säädettäisiin esitettäviksi valtiontalouden yhdistellyt laskelmat, jotka kattaisivat valtion talousarviotalouden lisäksi talousarvion ulkopuolella olevat valtion rahastot ja valtion liikelaitosten muodostamat konsernit. Samassa yhteydessä selkeytettäisiin ja täsmennettäisiin myös asetuksenantovaltuuksia ja määräyksenantovaltuuksia.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

41 **HE laiksi puhtaan teknologian investointihyvityksestä verotuksessa**

Otetaan käyttöön määräaikainen EU:n väliaikaisen kriisipuitteiden mahdollistama verohyvitys nettonollatalouteen siirtymistä tukeville teollisille investoinneille. Hyvityksenä voitaisiin myöntää kriisipuitteiden mukaisesti enintään 20 % investoinnin kokonaismäärästä kuitenkin enintään 150 milj. euroa hanketta kohden. Verohyvitys myönnettäisiin 31.12.2025 loppuun mennessä uusille investointihankkeille. Verohyvitysmallissa yritys saisi vähentää hyvityksen hankkeen valmistuttua maksettavasta yhteisöverosta aikaisintaan vuodesta 2028 alkaen.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

42 **HE kotikuntalaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi kotikuntalaki. Lailla kumottaisiin vuonna 1994 voimaan tullut kotikuntalaki. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annettua lakia sekä useita muita lakeja, joissa viitataan henkilön kotikuntaan.

Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen

42 **HE keskinäisestä avunannosta ja yhteistyöstä tulliasioissa Moldovan tasavallan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**

Suomi tekee kahdenvälisiä tulliyhteistyösopimuksia Euroopan unionin ulkopuolisten maiden kanssa. Suomen tekemien kahdenvälisten tulliyhteistyösopimusten päätarkoituksena on antaa toiselle sopimuspuolelle, ja saada tältä, tietoja tullirikollisuuden torjumiseksi ja tutkimiseksi. Suomen tekemät kahdenväliset tulliyhteistyösopimukset rakentuvat Maailman tullijärjestön (WCO) suosituksille ja mallisopimuksille sekä niiden pohjalta syntyneelle sopimuskäytännölle.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

- 42 **HE laiksi Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta annetun lain 2 §. Lakimuutoksella lisätään tytäryhteisö Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen asiakkaaksi siten, että oikeus Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon asiakkuuteen kattaa selkeästi koko asiakkaan konsernin.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 44 **HE kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaksi lainsäädännöksi**
Toteutetaan maapohjien ja rakennusten arvostamisperusteiden uudistamisen edellyttämät muutokset.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 44 **HE kiinteistö- ja tuloverotusta Suomen talousvyöhykkeellä koskevaksi lainsäädännöksi**
Tavoitteena on hyödyntää YK:n merioikeusyleissopimuksen sallimissa rajoissa Suomelle kuuluva verotusoikeus Suomen talousvyöhykkeellä. Tavoitteena on myös, että merituulivoiman verotus Suomen talousvyöhykkeellä vastaisi merituulivoiman verotusta Suomen valtion alueella.
Kiinteistöverotuksen osalta tarkoitus on valmistella ehdotukset muutoksista, joilla kiinteistöverotuksen piiriin kuuluisivat Suomen talousvyöhykkeellä olevat rakennukset ja rakennelmat, sekä ehdotukset veroprosentista ja verotuoton jakautumisesta.
Tuloverotuksen osalta tarkoitus on valmistella ehdotukset muutoksista, joilla varmistettaisiin Suomen verotusoikeus talousvyöhykkeellä harjoitettavasta toiminnasta.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 45 **HE laiksi tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta ja positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 22 ja 25 §:n muuttamisesta**
Tulotietojärjestelmästä annettua lakia muutettaisiin saattamalla sen säännökset rekisterinpitäjän vastuista vastaamaan paremmin tietosuoja-asetuksen vaatimuksia mm. poistamalla säännökset suorituksen maksajien vastuusta tulorekisterin tietojen oikeellisuudesta ja oikaisemisesta ja lisäämällä säännökset Tulorekisteriyksikön vastuusta asetuksessa rekisterinpitäjälle säädettyjen velvollisuuksien ja rekisteröidyn oikeuksien toteuttamisessa. Positiivisesta luottotietorekisteristä annettua lakia muutettaisiin siten, että tieto rekisteröidyn vaatimus henkilötietojen käsittelyn rajoittamiseksi luovutetaan luotonantajille luottotietoraportilla. Muutokset tulisivat voimaan viimeistään vuoden 2027 alusta.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 45 **HE tuloverolain sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan poistettavaksi vapaaehtoista eläkesäästämistä koskevien eläkemaksujen vähennyskelpoisuutta koskevat säännökset tuloverolaista. Lisäksi muutettaisiin eräitä muita verotusta koskevia menettelysäännöksiä.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

- 4 **HE Euroopan unionin pikamaksamisasetuksen täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia Finanssivalvonnasta, maksupalvelulakia, maksulaitoslakia ja nettoutuslakia. Muutoksilla varmistetaan, että kotimainen rahoitusmarkkinalainsäädäntö on EU:n pikamaksamisasetuksen mukainen.
Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Rydman
- 5 **HE makeisten ja suklaan arvonlisäverokannan muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi makeisiin ja suklaaseen sovellettavaa arvonlisäverokantaa julkisen talouden suunnitelmassa keväällä 2024 sovitulla tavalla. Makeisten ja suklaan verokanta ehdotetaan korotettavaksi 14 prosentista 25,5 prosenttiin. Lain on suunniteltu tulevan voimaan 1.6.2025.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 5 **HE laiksi luotonostajista ja luotonhallinnoijista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki luotonostajista ja luotonhallinnoijista, jossa säädettäisiin luottolaitoksen myöntämän järjestämättömän luoton ostajia sekä ostajien puolesta toteutettavaa tällaisen luoton hallinnointia koskevista vaatimuksista. Esityksellä pannaan täytäntöön luotonhallinnoijista ja luotonostajista annettu direktiivi.
Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Rydman

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Viikko (arvio)

- 39 **HE perusopetuslain muuttamisesta (oppimisen tuki)**
Esityksessä uudistetaan perusopetuslain oppimisen ja koulunkäynnin tukea koskeva sääntely. Esityksen tavoitteena on selkeyttää ja täsmentää oppilaan saaman tuen muotoja sekä turvata riittävä tuki siten, että tuen muodot ovat valtakunnallisesti yhtenäiset, selkeät ja monipuoliset. Oppimisen tukea on oltava tarjolla yksilöllisesti ja oppilaan tarpeita vastaavasti. Lisäksi esityksen tavoitteena on vähentää opetushenkilöstön hallinnollista taakkaa. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2025.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz
- 39 **HE laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**
Esitys liittyy hallituksen linjaamiin valtiontalouden sopeutustoimiin sekä norminkevennyksiin koskien lukiokoulutusta ja ammatillista koulutusta.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz
- 39 **HE laeiksi valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annetun lain 2 §:n ja ortodoksisesta kirkosta annetun lain 119 §:n muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan, että valtion rahoitusta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin ja ortodoksiselle kirkolle myönnettävää valtionavustusta

vähennettäisiin 1.1.2025 alkaen yhteensä 20 miljoonalla eurolla. Ehdotus liittyy hallituksen kevään 2024 kehysriihessä päättämiin sopeutustoimiin, joiden myötä kirkollisverotuotto kasvaisi kunnallisverotukseen tehtävän muutoksen ja työttömyysvakuutusmaksun alenemisen johdosta vuoden 2025 alusta noin 46 miljoonalla eurolla, vaikka kirkollisveroprosentit pysyisivät samoina.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz

39 **HE laiksi varhaiskasvatuslain 22 §:n ja 70 §:n 2 momentin 5 kohdan kumoamisesta**

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi varhaiskasvatuslain (540/2018) 22 § kokonaan, jolloin velvollisuus laatia paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma lakkaisi. Esityksessä ehdotetaan myös henkilöstön täydennyskoulutuksen raportointivelvoitteen keventämistä siten, että varhaiskasvatuslain 70 §:n 2 momentin kohta 5 kumottaisiin.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz

40 **HE laiksi aerosolien, pilvien ja hivenkaasujen tutkimusinfrastruktuurin (ACTRIS ERIC) oikeushenkilöllisyydestä ja osittaisesta verovapaudesta Suomessa**

Säädetään laki aerosolien, pilvien ja hivenkaasujen eurooppalaisen tutkimusinfrastruktuurin oikeushenkilöllisyydestä ja osittaisesta verovapaudesta Suomessa. ACTRIS ERIC perustetaan Euroopan unionin neuvoston asetuksen (EY/723/2009) perusteella ja Euroopan komission päätöksellä. ACTRIS ERICin kotipaikka tulee olemaan Suomessa. Neuvoston asetuksessa edellytetään, että ERIC:llä on laaja oikeustoimikelpoisuus ja ERICin isäntämaa tunnustaa sen kansainväliseksi toimielimeksi tai järjestöksi, joka on arvonlisäverodirektiivin (2006/112/EY) ja valmisteverodirektiivin (2008/118/EY) perusteella vapautettu määrätyin edellytyksin arvonlisäverosta ja valmisteverosta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, tiede- ja kulttuuriministeri Multala

41 **HE laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

Esityksessä ehdotetaan, että toteutettaisiin 1.1.2026 alkava ja 31.12.2033 päättyvä kokeilu ammatillisen koulutuksen toiminnan ohjauksesta. Lisäksi ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmää sekä oppimisen tuen järjestelmää uudistettaisiin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz

41 **HE lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta**

Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee hallituksen esityksen, jolla muutetaan lukiolakia, oppivelvollisuuslakia, ylioppilastutkintolakia sekä lakia opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta. Hallituksen esityksellä säädetään englanninkielisestä ylioppilastutkinnosta ja siihen valmistavasta englanninkielisestä lukio-opetuksesta ja opiskelijavalinnasta. Lisäksi hallituksen esityksellä säädetään yhden ylioppilastutkinnon pakollisen kokeen korvaamisesta lukiodiplomilla ja lukio-opiskelijan oikeudesta tukiopetukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz

- 41 **HE laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 35 §:n muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (yksityisten perusopetuksen järjestäjien kotikuntakorvauksen nosto)**
Esitys toteuttaa hallitusohjelmakirjausta, jonka mukaan yksityisten koulutuksen järjestäjien kotikuntakorvaus nostetaan 100 prosenttiin ja yhdenmukaistetaan järjestäjien velvollisuudet. Lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2025.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz
- 42 **HE laiksi koulumatkatukilain muuttamisesta**
Esityksen mukaan koulumatkatukioikeus rajataan koskemaan maksuttomaan koulutukseen oikeutettuja opiskelijoita.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri Bergqvist
- 42 **HE laeiksi opintotukilain ja yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta**
Hallituksen julkisen talouden suunnitelman mukaisesti opiskelijat palautetaan yleisestä asumistuesta opintotuen asumislisän piiriin 1.8.2025. Hankkeessa toteutetaan hallitusohjelman mukainen yhteisasumista suosivan ja taloudellisesti houkuttelevan asumislisän käyttöönotto.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri Bergqvist
- 48 **HE laiksi Suomen Akatemiasta annetun lain muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan selkeytettäväksi Suomen Akatemian hallinnon rakenteita. Akatemian nykyinen tutkimusinfrastruktuurikomitea muutettaisiin toimikunnaksi, jonka tehtäviin ja nimittämiseen sovellettaisiin samoja säännöksiä kuin Akatemian tieteellisiin toimikuntiin. Tieteellisten toimikuntien, tutkimusinfrastruktuurikomitean ja strategisen tutkimuksen neuvoston puheenjohtajien läsnäolo- ja puheoikeus Akatemian hallituksessa poistettaisiin. Lakiin ehdotetaan lisäksi eräitä muita lähinnä teknisluontoisia muutoksia. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.3.2025.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, tiede- ja kulttuuriministeri Multala
- 49 **HE laiksi yhteistoiminnasta evankelis-luterilaisessa kirkossa ja siihen liittyviksi laeiksi**
Esityksessä ehdotetaan, että kirkon yhteistoiminnasta säädettäisiin lailla.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz
- 50 **HE laiksi perusopetuslain muuttamisesta (mobiililaitteet)**
Muutetaan perusopetuslakia siten, että mobiililaitteiden käyttämistä koulussa voidaan rajoittaa, lisätään aluehallintovirastojen toimivaltaa koulujen laillisuusvalvonnassa sekä lisätään opetuksen tavoitteisiin liikunnallinen elämäntapa.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz

Maa- ja metsätalousministeriö

Viikko (arvio)

- 36 **HE laeiksi elintarvikemarkkinalain, elintarvikemarkkinalain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen ja kilpailulain 39 §:n muuttamisesta**

Esityksellä edistettäisiin elintarvikemarkkinoiden toimivuutta parantamalla elintarvikemarkkinavaltuutetun tiedonsaantioikeuksia. Lisäksi elintarvikemarkkinalakiin tehtäisiin sen täytäntöönpanossa esille tulleiden tarpeiden mukaisia täsmennyksiä. Muutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

36 **HE laeiksi elintarvikelain 5 §:n, sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 3 §:n ja maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi elintarvikelakia, sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia ja maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annettua lakia. Esityksen tavoitteena on saattaa nimisuojuotteita koskeva kansallinen lainsäädäntö vastaamaan muutettua Euroopan unionin lainsäädäntöä.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

39 **HE laiksi metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain muuttamisesta (Metka)**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsätalouden määräaikaista kannustejärjestelmästä annettua lakia. Esityksen mukaan kannustejärjestelmästä poistettaisiin uusien metsäteiden tekemisen tuki sekä mahdollisuus tehdä uutta tietä yksityisteiden perusparannushankkeiden yhteydessä. Lisäksi mahdollistetaan hakusulun asettaminen taimikon ja nuoren metsän hoidolle, mikäli käytettävissä olevista määrärahoista on niukkuutta.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

39 **HE metsätuhojen torjunnasta annetun lain 21 §:n muuttamisesta**

Metsätuhojen torjunnasta annetun lain 21 §:n 1 momentista ehdotetaan poistettavan luonnonsuojelulain 43 §:ssä tarkoitettuun luonnonsuojelualueeseen viittaavasta lauseesta erheellinen määre "valtion", jonka vuoksi valtion korvausvastuu luonnonsuojelualueelta levinneestä metsätuhosta ei koske yksityisiä luonnonsuojelualueita.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

40 **HE tiettyjä pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia koskevien lakien muuttamisesta**

Hallituksen esitykseen sisällytettäisiin vuoden 2025 alusta lukien Euroopan unionin jäsenvaltioille pakolliseksi tulevan ja yhtenä Euroopan unionin kokonaan tai osittain rahoittaman pinta-ala- ja eläinperusteisten tukien saamisen ehtona olevan sosiaalisen ehdollisuuden vaatimus siltä osin kuin sen toimeenpano edellyttää kansallista sääntelyä. Lisäksi täsmennettäisiin koko tilan hallinnansiirtoa koskevia säännöksiä ja maatilojen neuvontapalvelujen valvontaseuraamuksia.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

41 **HE vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta (dronien käyttö pyynnissä)**

Valmistellaan vieraslajilain muutos, jolla mahdollistetaan droonin käyttö vieraslajinisäkkäiden jäljittämiseksi nisäkkäitä pyydettyäessä. Droonin käytön

mahdollistaminen jäljittämässä tehostaisi erityisesti supikoiran pyyntiä. Kyseessä olisi poikkeus metsästyslain säännöksistä. Samalla lakiin tehtäisiin muutos uusien vieraslajien siirtymäaikoihin. Voimassa olevan lain mukaan asetuksella säädettävä siirtymäaika uuden kansallisesti merkityksellisen vieraslajin kohdalla voi olla enintään kaksi vuotta asetuksen voimaantulosta. Lain muutoksella pidennettäisiin siirtymäajan enimmäiskesto.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

- 41 **HE laiksi eläinten hyvinvoinnista annetun lain muuttamisesta ja eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi eläinten hyvinvoinnista annettua lakia ja eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain 12 §:ä. Esityksen mukaan eläinten hyvinvoinnista annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös valtion vahingonkorvausvastuusta sekä säännös, jonka mukaan kunta määrää ja perii maksuja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan Euroopan unionin lainsäädännön ja tämän lain noudattamisen valvonnasta ja muista suoritteista. Lakiin ehdotetaan myös täsmennettävän kunnaneläinlääkäri suoritteista perittävien maksujen asetuksenantovaltuutta. Lakiin ehdotetaan lisäksi tehtäväksi teknisluontoisia tarkennuksia.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

- 50 **HE laiksi Euroopan unionin metsäkatoasetuksen velvoitteiden valvonnasta ja seuraamuksista sekä laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**
Esitys liittyy EU:n metsäkatoasetuksessa (EU) 2023/1115 edellytettyyn täydentävään kansalliseen sääntelyyn. Valmistellaan uusi metsäkatoa koskeva laki, jossa säädettäisiin erityisesti toimivaltaisen viranomaisen määräämisestä ja sen toimivallan yksityiskohdista sekä EU:n metsäkatoasetuksen vastaisen toiminnan seuraamuksista. Samalla kumottaisiin voimassa oleva laki puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta (897/2013).

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

Liikenne- ja viestintäministeriö

Viikko (arvio)

- 39 **HE laeiksi merenkulun ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta sekä Hongkongin yleissopimuksesta ja MARPOL-yleissopimuksen ja Lontoon pöytäkirjan muutoksista**
Eduskunnalle esitetään merenkulun ympäristönsuojelulakiin hallitusohjelman mukaisia aluspäästökieltoja Suomen aluevesillä, nk. FuelEU Maritime -asetusta ja jakeluinfra-asetusta täydentävää sääntelyä sekä Hongkongin yleissopimuksen hyväksymistä ja MARPOL-yleissopimuksen ja Lontoon pöytäkirjan muutosten hyväksymistä. Lisäksi esitetään mainittuihin kansainvälisiin velvoitteisiin liittyviä kansallisia säännöksiä merenkulun ympäristönsuojelulakiin ja eräisiin muihin lakeihin. Muutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025. Osalle aluspäästökieltoja esitetään siirtymäaikaa. Hongkongin yleissopimukseen liittyvien muutosten on tarkoitus tulla

voimaan sopimuksen tullessa voimaan 26.6.2025.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

- 39 **HE laeiksi väylämaksulain muuttamisesta ja väylämaksulain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 6 ja 8 §:n kumoamisesta**
Esityksellä toteutetaan pääministeri Petteri Orpon hallituksen kehysriihen 16.4.2024 linjaus periä väylämaksut täysimääräisinä vuodesta 2025 alkaen. Väylämaksut on peritty puolitettuina väliaikaisen lainsäädännön nojalla 1.1.2015 alkaen. Nykyinen väliaikainen laki on säädetty olemaan voimassa 31.12.2027 saakka. Toimenpiteellä pyritään lisäämään valtion väylämaksutuloja 36 milj. eurolla vuonna 2025 ja sen jälkeen. Väylämaksuissa säilytetään talviliikenteen toimivuutta ylläpitävä jääloukkaohjaus.
Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne
- 43 **HE laiksi lain liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta (data- avaruus osa 1)**
Liikennepalvelulain tietosäntelykokonaisuutta koskevat muutokset, joilla säädetään osaltaan EU-asetuksista (AFIR, eFTI, MMTIS) johtuvista uusista tiedon saatavuuden varmistamiseen liittyvistä tehtävistä, sekä myös selkiytetään olemassa olevaa säntelyä lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuuden ja liikenteen rekistereiden osalta.
Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne
- 49 **HE laiksi Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta**
Hallituksen esityksen valmisteleminen parlamentaarisen työryhmän mietinnön pohjalta.
Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne
- 51 **HE ajoneuvolain ja rikosrekisterilain muuttamisesta**
Esityksessä muutettaisiin ajoneuvolakia ja rikosrekisterilakia. Esityksen tavoitteena on täydentää kansallinen lainsäädäntö vastaamaan EU:n niin kutsuttua autojen ja niiden perävaunujen puiteasetusta ja erityisesti komission sen nojalla antaman delegoidun asetuksen (EU) 2021/1244 vaatimuksia. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2025.
Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne
- 51 **HE liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta**
Liikenteen palveluista annettua lakia muutettaisiin väliaikaisesti siten, että toteutettaisiin alueellisesti rajattu kokeilu, jossa tietyistä julkisesti tuetuista henkilökuljetuksista toimitettaisiin kuljetusten kysyntää, tarjontaa ja toteutumista koskevia tietoja Liikenne- ja viestintävirastolle. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 alussa ja olla voimassa vuoden 2027 loppuun.
Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

Työ- ja elinkeinoministeriö

Viikko (arvio)

- 36 **HE paikallisen sopimisen edistämistä koskevaksi lainsäädännöksi**
Lainsäädäntöä kehitetään paikallisen sopimisen mahdollisuuksien lisäämiseksi. Tavoitteena on, että paikallinen sopiminen olisi yhdenvertaisesti mahdollista kaikissa yrityksissä riippumatta siitä, kuuluuko yritys työnantajaliittoon tai millainen

edustusjärjestelmä yrityksessä on.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

36 **HE laeiksi Teollisuustuki Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä sekä Suomen Teollisuussijoitus Oy -nimisestä valtionyhtiöstä annetun lain muuttamisesta**

Valtion kotimaista pääomasijoitus- ja yritysrahoitustoimintaa tehostetaan keskittämällä Business Finland Venture Capital Oy, Oppiva Invest Oy ja Ilmastorahasto Oy osaksi Suomen Teollisuussijoitus Oy:ta.

Työ- ja elinkeinoministeriö, elinkeinoministeri Rydman

37 **HE laiksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain 3 a §:n muuttamiseksi**

Esitettyjen muutosten tarkoitus on selkeyttää viranomaisten keskinäistä vastuunjakoa ja rooleja erityisesti tietosuojan kannalta, kun asetus (EU) 2018/1724 digitaalisesta palveluväylästä (SDG) tulee täysimääräisesti voimaan. Asetus ei itsessään edellytä kansallista täydentävää lainsäädäntöä, mutta asetuksen täytäntöönpanon valmistelun yhteydessä on ilmennyt tarve oikeustilaa selkeyttävälle kansalliselle lainsäädännölle. Lisäksi esitetään säädettäväksi, että Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY) kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA) toimii asetuksen mukaisena kansallisena koordinaattorina.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

38 **HE laiksi leipomotyölain 5 §:n kumoamisesta ja työntekijöiden lähettämisestä annetun lain muuttamisesta**

Hallitusohjelmakirjauksen (alaluku 4.1) mukaiset muutokset leipomotyölain kumoamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

38 **HE laiksi Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi EU:n hiilirajamekanismiasetuksen toimeenpanosta annettua lakia. Esityksen tarkoituksena on antaa hiilirajamekanismia koskevaa asetusta täydentävät välttämättömät kansalliset säännökset, jotka koskevat asetuksen täytäntöönpanoa varsinaisen maksun keräämistä varten.

Tullin tehtävänä olisi päästötodistusten myynti Euroopan unionin yhteisellä kauppapaikalla. Lakiin lisättäisiin säännökset vakuuden antamisesta valtuutetun ilmoittajan aseman saamiseksi sekä Tullin mahdollisuudesta antaa tarkempia määräyksiä hyväksytyistä vakuusmuodoista. Valtuutushakemusta koskeva päätös olisi maksuton. Tulli saisi valvonnan suorittamiseksi välttämättömät tiedot maksutta.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

39 **HE laiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (jakeluelvoitelain muutos)**

Toimeenpannaan uusiutuvan energian direktiivin muutosdirektiivi liikenteen artiklojen

osalta sekä hallitusohjelman kirjaukset jakeluvuorotteesta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

39 **HE laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä**

Hankkeessa valmistellaan uusi laki merituulivoimasta talousvyöhykkeellä. Taustalla on se, että nykyiset talousvyöhykelain säännökset soveltuvat huonosti merituulivoimahankkeisiin. Laissa säädettäisiin muun muassa toimijan valinnasta merialueille ja tarvittavista luvista.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

39 **HE laiksi polttoaineen jakelun päästökaupasta**

Esityksen myötä toimeenpannaan päästökauppadirektiivin muutokset koskien uutta polttoaineen jakelun päästökauppaa. Uusi päästökauppa kattaisi tieliikenteen, rakennusten lämmityksen sekä nykyisen päästökaupan ulkopuolisen teollisuuden ja rakentamisen.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

39 **HE laiksi työriitojen sovittelusta annetun lain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työriitojen sovittelusta annettua lakia vientivetoista työmarkkinamallia ja työriitojen sovittelujärjestelmän kehittämistä koskevien hallitusohjelmakirjausten toteuttamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

39 **HE laiksi merimiespalvelulain muuttamisesta**

Merimiespalvelutoimisto toimii yhteistoimintaelimenä kotimaassa ja ulkomailla sekä merellä että satamissa tapahtuvan lakisääteisen ja vapaaehtoisen merimiespalvelutoiminnan tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi ja yhtenäistämiseksi. Merimiespalvelutoimiston toimintaan liittyvä valtiosuus lakkautettaisiin. Merimiespalvelulakiin (447/2007) tehtäisiin tätä koskevat muutokset.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

39 **HE laiksi Patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain muuttamisesta**

Vuosina 2021–2024 käynnissä olleen Yrityksen digitalous -hankkeen jälkeen yritysten digitalouden ekosysteemin kehittäminen ja siihen liittyvät tehtävät ollaan antamassa Patentti- ja rekisterihallituksen tehtäväksi. Asiasta on tarkoitus säätää muuttamalla Patentti- ja rekisterihallituksesta annettua lakia (578/2013). Hankkeen aikana arvioidaan muita mahdollisesti tarvittavia säädösmuutostarpeita.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

39 **HE kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja ruotsinkielisen käännöksen korjaamisesta**

Hallituksen esityksellä ehdotetaan muutettavaksi kotoutumisen edistämisestä annettua lakia kehysriihen päätösten mukaisesti sekä korjataan ruotsinkielisen lainkäännöksessä tapahtuneita virheitä. Lisäksi tehdään joitain teknisluonteisia muutoksia. Hallituksen kehysriihessä päätettiin lyhentää kotoutumislain mukaisia valtion maksamia korvauksia toimeentulotuesta. Korvausta on voinut hakea enintään kolmen vuoden

ajalta. Korvausaikaa olisi tarkoitus lyhentää yhteen vuoteen.

Työ- ja elinkeinoministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

39 **HE Työkanava Oy -nimistä osakeyhtiötä koskevan lainsäädännön kumoamisesta**

Työkanava Oy on vuonna 2022 perustettu työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle kuuluva valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö. Yhtiön toimintaa säätelee laki Työkanava Oy -nimisestä osakeyhtiöstä. Yhtiön tehtävä on edistää osatyökykyisten henkilöiden työllistymistä ja tukea osatyökykyisten siirtymistä edelleen avoimille työmarkkinoille. Työkanava Oy:n työllistämistoiminta ei ole käynnistynyt yhtiölle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Hallitus on keväällä 2024 osana julkisen talouden tervehdyttämistä koskevia toimia päättänyt esittää eduskunnalle Työkanava Oy:lle varatun rahoituksen lakkauttamista ja yhtiötä koskevan lainsäädännön kumoamista.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

39 **HE laeiksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja valmiuslain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan, että kunnalle ja kuntayhtymälle voitaisiin myöntää palkkatukea ainoastaan alentuneesti työkykyisten ja 60 vuotta täyttäneiden pitkään työttömänä olleiden työllistämiseen. Valmiuslakiin tehtäisiin työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirron johdosta tarpeelliset muutokset.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

40 **HE laiksi yksityisten yritysten ja muiden yhteisöjen hyväksymisestä työnvälityspalvelujen eurooppalaisen verkoston (Eures) jäseniksi ja yhteistyökumppaneiksi annetun lain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia yksityisten yritysten ja muiden yhteisöjen hyväksymisestä työnvälityspalvelujen eurooppalaisen verkoston (Eures) jäseniksi ja yhteistyökumppaneiksi (jäljempänä Eures-hyväksymislaki). Muutettavaksi ehdotetaan lain mukaista vastuuviranomaista siten, että jatkossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus (jäljempänä KEHA-keskus) toimii työ- ja elinkeinoministeriön sijaan vastuuviranomaisena.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

41 **HE sähkömarkkinalain sekä sähköntoimitussopimusten vertailuvälineestä annetun lain muuttamisesta (vähittäismarkkina-HE)**

Sähkö sopimuksia ja sähkön vähittäismarkkinoita koskeva sääntely uudistetaan TEM:n Älyverkkotyöryhmän ehdotusten pohjalta, mahdollistetaan ns. yhden laskun mallin käyttäminen vähittäismarkkinoilla ja toteutetaan toimia ns. ongelmamyyjien harjoittamien menettelytapojen johdosta. Muutoksella harmonisoitaisiin jakeluverkkojen siirtohinnoittelun yleiset rakenteet tehomaksun käyttöönoton edistämiseksi, sekä edistettäisiin markkinapohjaista loppukäyttäjän kuormanohjausta jakeluverkossa. Täsmennetään lain liittymisjohdon määritelmää siten, että voimalaitosten yhteyteen sijoitettavat energiavarastot voivat hyödyntää voimalaitoksen liittymisjohtoa tai usean voimalaitoksen yhteistä liittymisjohtoa. Sääntelyä tarkennetaan lisäksi verkonhaltijan liittämismenettelyyn liittyvien säännösten osalta. Lisäksi esitetään pantavaksi täytäntöön RED II –direktiivin säännökset verkkoon syötetystä uusiutuvista

energianlähteistä tuotetusta sähköstä maksettavasta korvauksesta.
Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

41 **HE laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (kolmen/kuuden kuukauden sääntö)**

Hallituksen esityksessä tehdään lakimuutokset tilanteeseen, jossa kolmannen maan kansalaisen työntekijän on poistuttava Suomesta, jos henkilön työsuhde loppuu eikä hän ole kolmen kuukauden kuluessa solminut uutta työsuhdetta, ottaen myös huomioon mahdollinen EU-sääntely. Samalla työperusteisten oleskelulupien työnteko-oikeus ehdotetaan laajennettavaksi alkuperäisen toimialan lisäksi aidosti todetuille työvoimapula-aloille. Lisäksi työnantajalle säädetään velvollisuus sanktion uhalla ilmoittaa Maahanmuuttovirastolle työntekijänsä työsuhteen loppumisesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

41 **HE Euroopan unionin yleisen tuoteturvallisuusasetuksen täytäntöön panemiseksi tarvittavaksi lainsäädännöksi ja laiksi kulutuspalvelujen turvallisuudesta**

Pannaan täytäntöön EU:n yleinen tuoteturvallisuusasetus (EU) 2023/988, mikä tarkoittaa erityisesti viranomaisista ja näiden toimivaltuuksista sekä seuraamuksista säätämistä, minkä lisäksi kumotaan asetuksen säännösten kanssa päällekkäiset säännökset. Kuluttajapalvelujen turvallisuutta koskevaa yleistä sääntelyä uudistetaan vastaamaan paremmin nykyaikaista turvallisuuskäsitystä ja niin, että se muodostaa koherentin kokonaisuuden.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

41 **HE laiksi energiatehokkuuslain muuttamisesta**

Esityksellä on tarkoitus panna täytäntöön uudistetun energiatehokkuusdirektiivin (EU) 2023/1791 12 artiklan 1 kohta, jossa edellytetään datakeskusten omistajien ja ylläpitäjien asettavan julkisesti saataville tiettyjä datakeskuksiinsa liittyviä tietoja.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

41 **HE kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain 1 ja 24 §:n muuttamisesta**

Ehdotuksessa ehdotetaan muutettavaksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain (kausityölaki) 1 ja 24 §:iä sen mahdollistamiseksi, että luonnontuotteiden keruu voidaan lisätä lain soveltamisalaan muuttamalla valtioneuvoston asetusta maatalouden ja matkailun alaan kuuluvista kausiluonteista toimintaa sisältävistä toimialoista (kausityöasetus).

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

41 **HE laeiksi taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä annetun lain ja koulutuksen korvaamisesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutoksia taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä annettuun lakiin ja koulutuksen korvaamisesta annettuun lakiin.

Muutokset perustuvat hallituksen 2024 kehysriihessä tekemään päätökseen työnantajan koulutusvähennyksen poistamisesta. Lakien ehdotetaan tulevan voimaan 1.1.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

48 **HE laiksi yhteistoimintalain muuttamisesta**

Toteutetaan hallitusohjelman mukaiset muutokset, alaluku 4.1: Hallitus nostaa yhteistoimintalain soveltamisalan EU-säännösten mahdollistamalle tasolle, 50 työntekijää säännöllisesti työllistäviin yrityksiin ja yhteisöihin. Yhteistoimintalain vaatimuksia muutosneuvottelujen vähimmäisajoista lyhennetään puolella.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

51 **HE laiksi maakaasun ja nesteytetyn maakaasun maahantuonnin väliaikaisesta kieltämisestä Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjältä**

Maakaasun ja LNG:n maahantuonti kielletään väliaikaisesti Venäjältä ja Valko-Venäjältä Venäjän Ukrainaan tekemän sotilaallisen hyökkäyksen johdosta ja Suomen energiaturvallisuuden varmistamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

4 **HE laiksi uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain muuttamisesta (tuotantotukilain varttimuutos)**

Sähkömarkkinoiden kaupankäynti on siirtymässä tunnin jaksoista vartin jaksoihin vuonna 2025. Koska tuotantotukilaissa käytetään paikoin käsitettä tunti, lakiin on tarpeen tehdä pieniä teknisiä muutoksia tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

5 **HE laiksi eräiden valtiontukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta, laiksi valtionavustuslain 21 §:n muuttamisesta, laiksi kuntalain muuttamisesta ja laiksi hyvinvointialueesta annetun lain muuttamisesta**

Muutetaan eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) sisältöä niin, että lisätään viranomaisen oma-aloitteinen takaisinperintä mahdolliseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

5 **HE suojelutyön turvaamisesta työtaistelutilanteessa**

Hallitusohjelmakirjauksen mukaiset muutokset, alaluku 4.1: Hallitus toteuttaa eduskunnan lausuman (EV 105/2022) ja valmistelee lainsäädännön, jolla turvataan suojelutyön järjestäminen ristiriitatilanteissa.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viikko (arvio)

36 **HE maatalousyrittäjän eläkelain muuttamiseksi**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maatalousyrittäjän eläkelakia siten, että Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tehtäviin lisätään maatalousyrittäjien varhaisen tuen palveluista huolehtiminen. Varhaisen tuen palveluista säädettäisiin lakiin lisättävässä

uudessa pykälässä. Esitys perustuu pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan, jonka kirjauksen mukaan Välitä viljelijä –projektista tehdään pysyvä toimintamalli. Ehdotetut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.11.2024.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

36 **HE laeiksi vakuutusten tarjoamisesta annetun lain ja vakuutusyhtiölain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vakuutusten tarjoamisesta annettua lakia ja vakuutusyhtiölakia. Vakuutusten tarjoamisesta annetun lain mukaisia vakuutusmeklarin vastuuvakuutuksen vähimmäiseuromääriä ehdotetaan tarkistettavaksi vakuutusten tarjoamisesta annettua EU-direktiiviä vastaavalla tavalla. Vakuutusten tarjoamisesta annetun direktiivin mukaan vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajalta edellytettävän ammatillisen vastuuvakuutuksen tai muun vastaavan vakuuden euromääriä tulee tarkistaa säännöllisesti Eurostatin julkaisemassa Euroopan kuluttajaindeksissä tapahtuneiden muutosten ottamiseksi huomioon viiden vuoden välein.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

37 **HE työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain, Eläketurvakeskuksesta annetun lain ja työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhön paluun edistämisestä annetun 12 §:n muuttamisesta**

Sääntelyn kehittäminen huomioon ottaen yleinen yhtiöoikeudellinen kehitys ja työeläketoininnan luonne sosiaalivakuutuksena.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

37 **HE asiakastietolain ja Uusimaa-lain muuttamisesta (Uudenmaan potilastiedot)**

Eduskunta edellytti lausumassaan (StVM 48/2022 vp), että valtioneuvosto ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin toimenpiteisiin Uudenmaan aluetta koskevan potilastietojen tietojenkäsittelyn ratkaisemiseksi väliaikaisen sääntelyn voimassaolon aikana siten, että terveydenhuollon ammattihenkilöillä on toistaiseksi voimassa olevan sääntelyn nojalla sujuva pääsy potilasturvallisuuden kannalta olennaisiin tietoihin potilaan tietosuojaa kunnioittaen.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

39 **HE työtapaturma- ja ammattitautivakuutusta, liikenne- ja potilasvakuutusta koskevan lainsäädännön muuttamisesta**

Esityksen keskeinen tavoite on lisätä työtapaturma- ja ammattitautilakiin ja maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilakiin työpaikkaonnettomuuksien tutkintaa koskeva sääntely. Tämän lisäksi ehdotetaan työtapaturma- ja ammattitautivakuutusta, liikennevakuutusta ja potilasvakuutusta koskevaan lainsäädäntöön sekä opiskeluun liittyvissä työhön rinnastettavissa olosuhteissa syntyneen vamman tai sairauden korvaamisesta annettuun lakiin tehtäväksi muutamien vuosien ajalta esiin tulleet lähinnä tekniset ja säädöshuollolliset muutokset.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

- 39 **HE laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 56 a §:n muuttamisesta**
Toteutetaan hallitusohjelman kirjaukset muiden kuin kiireellisten terveyspalveluiden rajoittamisesta. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso
- 39 **HE vammaispalvelulain soveltamisalan tarkentamista koskevaksi laiksi**
Vammaispalvelulain soveltamisalan tarkentaminen hallitusohjelman edellyttämällä tavalla ennen lakien voimaantuloa annettavalla esityksellä siten, että vammaispalvelulaki säilyisi vammaisille henkilöille tarkoitettuna erityislakina. Tämä turvaisi yksilöllisen tarpeen mukaiset palvelut vammaisille henkilöille ja varmistaisi hyvinvointialueiden rahoitusperiaatteen toteutumisen.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso
- 39 **HE laiksi sairausvakuutuslain 2 ja 3 luvun väliaikaisesta muuttamisesta**
Muutetaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 2 ja 3 luvun hoito- ja tutkimuskorvauksia koskevaa sääntelyä. Tavoitteena on uudistaa sääntely hallitusohjelmassa tarkoitetuksi uudeksi Kela-korvausmalliksi.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 39 **HE sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön muutoksiksi lasten ja nuorten terapiatakuun toteuttamiseksi**
Esityksellä turvattaisiin lasten ja nuorten yhdenvertainen pääsy perustasolla lyhytpsykoterapiaan tai muihin vaikuttaviin psykososiaalisiin hoitoihin pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti (hallituksen mallin mukainen lasten ja nuorten terapiatakuu). Terveyspalvelulakiin ja sosiaalihuoltolakiin esitetään muutoksia, jotka on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2025. Lisäksi myös lakia korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta, lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista sekä valtioneuvoston asetusta hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen sisällöstä ja valmistelusta ehdotetaan muutettavaksi.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso
- 39 **HE terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (sairaaloiden ja päivystysten työnjako)**
Pääministeri Orpon hallituksen ohjelman mukaisesti uudistetaan sairaaloiden ja päivystyksen kansallista kokonaisuutta ja erikoissairaanhoidon työnjakoa.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso
- 39 **HE laiksi rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain muuttamisesta**
Hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti ehdotetaan, että perhe- ja lähisuhdeväkivallan sovittelusta pääsääntöisesti luovutaan.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 39 **HE laiksi alkoholilain muuttamisesta (alkoholin kotiinkuljetus)**
Mahdollistetaan myös Alkolle ja kotimaisille vähittäismyyntiluvallisille toimijoille alkoholin verkkokauppa sekä muut jakeluun ja noutoon perustuvat vähittäismyyntikonseptit,

kuitenkin ikärajavaltvonta turvaten.

Sosiaali- ja terveystministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

- 39 **HE laiksi Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain muuttamisesta**
Muutetaan Kansaneläkelaitoksen järjestämää nuoren ammatillista kuntoutusta koskevaa lainsäädäntöä.
Sosiaali- ja terveystministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 39 **HE laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta**
Tukeen palautetaan varallisuusharkinta.
Sosiaali- ja terveystministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 39 **HE laeiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta, laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta sekä lääkelain muuttamisesta**
Esityksen tavoitteena on pääasiassa valtion talouden tasapainottaminen erilaisin lääkkeisiin kohdistuvien lainsäädäntömuutoksien. Lisäksi apteekkien lääkevarastoa ja hintaneuvontaa koskevin muutoksien on tarkoituksena tukea säästöjen saavuttamista ja lääkkeiden hintakilpailun edellytyksiä sekä parantaa lääkehoidon kustannustehokkuutta. Lisäksi tavoitteena on apteekkien lääkemääräyksestä poikkeamista koskevalla lakimuutoksella parantaa lääkkeiden saatavuutta ja turvata lääkkeen käyttäjän lääkehoitojen jatkuvuutta myös poikkeuksellisissa tilanteissa. Lisäksi esityksessä ehdotetaan tehtäväksi sairausvakuutuslakiin EU-asetuksen terveysteknologian arvioinnista (HTA-asetus) edellyttämät muutokset.
Sosiaali- ja terveystministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 39 **HE laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia. Esityksessä ehdotetaan vahvistettavaksi vuoden 2025 työttömyysvakuutusmaksut.
Sosiaali- ja terveystministeriö, työministeri Satonen
- 39 **HE laeiksi terveydenhuoltolain ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta (perusterveydenhuollon hoitotakuu)**
Esityksessä ehdotetaan, että kiireettömään hoitoon pääsyn enimmäisajaksi palautetaan 23 vuotta täyttäneiden osalta perusterveydenhuollon avosairaanhoidossa aiempi kolme kuukautta ja suun terveydenhuollossa aiempi 6 kuukautta. Muutokset eivät koskisi lapsia ja alle 23-vuotiaita nuoria, vaan heidän osaltaan säilytettäisiin hoitotakuun nyky sääntely.
Sosiaali- ja terveystministeriö, sosiaali- ja terveystministeri Juuso
- 39 **HE sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 12 ja 16 §:n muuttamisesta**
Muutetaan sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 12 §:ää, jossa säädetään oikeudesta toimia tilapäisesti sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön ammatissa. Muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa tilapäinen toimiminen sosiaalityöntekijän

tehtävissä myös sellaisille henkilöille, jotka ovat opiskelleet sosiaalityötä sivuaineena tai opinnot on suoritettu avoimessa yliopistossa (kehysriihen päätös).

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

39 **HE laiksi kansaneläkelain muuttamisesta**

Esityksen mukaan kansaneläkkeet laskettaisiin sosiaaliturva-asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa tilanteissa vähimmäiseläkkeenä siten kuin EU-tuomioistuimen oikeuskäytännössä edellytetään. Esityksessä ehdotetaan kansaneläkelakia muutettavaksi siten, että kansaneläkettä maksettaisiin vain Suomessa asuville henkilöille. Esitys perustuu keskeisiltä osin vuosille 2025–2028 vahvistettuun julkisen talouden suunnitelmaan, josta valtioneuvosto päätti 25.4.2024.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

39 **HE työttömyysturvalain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 4 ja 8 §:n muuttamiseksi**

Esityksen mukaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavasta peruspäivärahan ja työmarkkinatuen korotusosasta ja ansiopäivärahan korotetusta ansio-osasta luovutaan. Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettaisiin saman suuruista työttömyysetuutta kuin työttömänä ollessa.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että osittaisen työmarkkinatuen määrää pienennetään siten, että se olisi 35 prosenttia siitä työmarkkinatuesta, jota työnhakijalle hänen omien tulojensa perusteella tehdyn tarveharkinnan jälkeen maksettaisiin.

Sosiaali- ja terveysministeriö, työministeri Satonen

39 **HE sairauspäivärahaajärjestelmän muutoksia ja sosiaaliturvarahastojen säästöjen kanavoimista koskevaksi lainsäädännöksi**

Valtioneuvosto on 25.4.2024 tehnyt päätöksen julkisen talouden suunnitelmaksi vuosille 2025–2028 ja linjannut sopeutustoimista sosiaaliturvarahastovaikutusten kanavoimisesta sekä sairauspäivärahan laskentakaavan muuttamisesta. Muutetaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 11 ja 18 luvun säännöksiä linjauksissa tarkoitettujen muutosten toteuttamiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

39 **HE laiksi toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta**

Huomioidaan keliakiasta johtuvia ylimääräisiä ravintomenoja perustoimeentulotuessa. Lisäksi korjataan teknisenä muutoksena toimeentulotuesta annetun lain lakiviittaukset kotoutumisen edistämisestä annettuun lakiin vastaamaan 1.1.2025 voimaan tulevaa oikeustilaa.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

39 **HE laeiksi terveydenhuoltolain 22 §:n ja sosiaalihuoltolain 50 §:n muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi terveydenhuoltolakia siten, ettei hyvinvointialueella jatkossa olisi perusterveydenhuollossa velvollisuutta huolehtia siitä, että sen asukas tai terveyskeskuksen potilas saa ajokorttilaissa tarkoitettua todistuksen tai lausunnon. Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen päätöksiin, joilla hallitus on sopinut vuosien 2025–2028 julkisen talouden suunnitelmasta. Lisäksi

sosiaalihuoltolakiin ehdotetaan teknisluonteista muutosta. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

39 **HE laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista annetun lain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista annettua lakia siten, että toteutuneen henkilöstömitoituksen on oltava vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti 1.1.2025 lähtien. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

39 **HE kansaneläkelain, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain sekä eräiden muiden etuuslakien muuttamisesta**

Kansaneläkkeen, takuueläkkeen, sairauspäivärahan sekä Kelan kuntoutusrahaetuksien alaikäraja nostettaisiin 16 vuodesta 18 vuoteen (vuonna 2009 tai myöhemmin syntyneillä). Vammaisetuslain ikäraja nousisi vastaavasti. Lisäksi työttömyysetuuksien maksamiseen pääsääntöisesti soveltuvan 18 vuoden alaikärajaa koskevia poikkeuksia ehdotetaan rajattavaksi nykyiseen nähden (vuonna 2008 tai myöhemmin syntyneillä). Vammaisetuslain muutokset tulisivat voimaan 1.1.2027, muut muutokset 1.1.2025.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

40 **HE laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta**

Hankeessa toteutetaan keskeiset hyvinvointialueiden valmiuteen ja varautumiseen liittyvät hallitusohjelmakirjaukset. Lainsäädäntöä tarkennetaan, jotta hyvinvointialueiden, viiden yhteistyöalueen ja kansallisen tason johtamis-, ohjaus- ja muut järjestelyt muodostavat kansallisen kokonaisuuden. Lisäksi tehdään tarvittavat täsmennykset lainsäädäntöön myös siltä osin, että häiriötilanteissa laki antaa riittävät toimintavaltuudet yhteistyöalueille yli hyvinvointialueiden tapahtuvan johtamisen ja päätöksenteon mahdollistamiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

41 **HE laeiksi eräiden sairausvakuutuslain muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännösten muuttamisesta (Kela-taksien enimmäishinnat)**

Taksinkäytön korvauksia koskevan enimmäishintasäätelyn jatkaminen.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

45 **HE laiksi lääkelain muuttamisesta (eläinlääkeasetus)**

Esitetään lääkelakiin tehtäväksi EU:n eläinlääkeasetuksen kansallisen täytäntöönpanon vaatimat muutokset.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

46 **HE laiksi työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden rekisteröinnistä ja eräksi muiksi laeiksi**

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden

rekisteröinnistä. Uusi laki korvasi työsuojeluhenkilörekisteristä annetun lain (1039/2001). Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että muutamaa muuta lakia muutetaan.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

51 **HE laiksi alkoholilain muuttamisesta (etämyynti)**

Selkiytetään vallitseva epäselvä tulkinta yksiselitteiseksi siten, että suomalaisilla on oikeus ostaa etämyyntimenettelyn kautta alkoholia toisissa EU-maissa toimivilta yrityksiltä.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

Ympäristöministeriö

Viikko (arvio)

36 **HE laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta**

Esityksessä selkeytetään ns. Ryhti-lakia eräiden viranomaisten, kuten Verohallinnon, tiedonsaantioikeuksien osalta.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

37 **HE laiksi ilmastolain muuttamisesta**

Hallitusohjelman mukaisesti kumotaan ilmastolaista kuntien velvoite laatia ilmastosuunnitelma. Valtion talousarviossa 2024 kuntien ilmastosuunnitelmien valtionavustuksiin varattu rahoitus (2,631 miljoonaa) on peruutettu vuoden 2024 alusta lähtien. Näin ollen lakiesitystä ei ole tarpeen valmistella budjettilakina.

Orpon hallitusohjelma liite B, momentit 35.01.01, 35.01.04, 35.10.31

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

38 **HE laiksi jätelain muuttamisesta (I vaihe)**

Jätelain muuttaminen ottaen huomioon hallitusohjelman kirjaus kunnan vastuun rajaamisesta kotitaloudessa syntyneeseen jätteeseen ja lisäksi eräitä teknisluonteisia täsmennyksiä. Esityksessä ehdotetaan lisäksi EU:n akkuasetusta täydentävää sääntelyä akkuasetuksen mukaisesta markkinavalvontaviranomaisesta, joksi on esitetty Tukesia.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

38 **HE valtion tukemien vuokra- ja asumisoikeusasuntojen asukasvalintaa koskevien säännösten muuttamisesta**

Säädösvalmistelu liittyy tarpeeseen majoittaa ja valita Ukrainasta paenneita tilapäistä suojelua saavia asukkaiksi valtion tukemiin vuokra-asuntoihin. Lisäksi ehdotetaan poikkeussäännöstä vuoden oleskelulupavaatimuksesta pitkäaikaisen asunnontarpeen perusteella. Lakeihin tarkennettaisiin myös asukasvalintaan liittyvien toimijoiden tehtäviä. Muut valmisteltavat muutokset liittyvät oleskelulupia koskevan lainsäädännön muutoksiin, pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan sekä asukasvalintaan julkisena hallintotehtävänä. Lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025 alkaen.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

38 **HE laiksi rakentamislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

Hallituksen esityksellä korjataan rakentamislakia jo ennen lain voimaantuloa

sidosryhmiltä saadun palautteen perusteella selkeämmäksi ja vähemmän byrokratiaa aiheuttavaksi. Esitys liittyy pääministeri Orpon hallitusohjelman alalukuun 6.5.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

38 **HE laiksi rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain 3 §:n 2 ja 3 momenttien ja 4 §:n 1 momentin kohdan 1 muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annettua lakia. Esityksen mukaan lakiin tehtäisiin ne viittaustekniset muutokset, jotka ovat tarpeen Euroopan unionin maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontukea koskevien suuntaviivojen osalta tehtyjen muutosten sekä uuden luonnonsuojelulain vuoksi. Euroopan unionin uusitut maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontukea koskevat suuntaviivat ovat tulleet voimaan 1.1.2023 ja niitä on tullut soveltaa 1.7.2023 lähtien. Uusi luonnonsuojelulaki on tullut voimaan 1.6.2023. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyllä 2024.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

38 **HE kriittisten raaka-aineiden hankkeiden yhteyspisteestä ja strategisten hankkeiden etusijasta**

Hallituksen esityksellä toimeenpannaan EU:n kriittisten raaka-aineiden asetuksen yhteyspisteviranomaisen tehtävä sekä strategisten hankkeiden etusija ympäristölain ja vesilain mukaisissa lupamenettelyissä. Esitys edistää osaltaan hallitusohjelman kirjausta luvituksen sujuvoittamisesta (hallitusohjelman alaluku 7.3).

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

39 **HE laeiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain, ympäristönsuojelulain ja vesilain muuttamisesta (vesienhoidon ympäristötavoitteet ja niistä poikkeaminen)**

Sisältönä on asettaa ympäristötavoitteet sitoviksi vastaamaan EU-säätelyä ja mahdollistaa vesienhoidon ympäristötavoitteista poikkeaminen myös vesienhoidon suunnittelumenettelyn ulkopuolella. Pääministeri Orpon hallituksen ohjelman mukaan "hallitus vastaa vesiputedirektiivin vaatimukseen kansallisella lainsäädännöllä" (s. 153). "Vesiputedirektiivin mahdollistamat kansalliset joustot otetaan käyttöön" (s. 144).

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

39 **HE laiksi ympäristönsuojelulain 17 luvun muuttamisesta (EU:n F-kaasu- ja otsoniasetusten täytäntöönpano)**

Toimeenpannaan huhtikuussa 2024 voimaantulevat EU:n asetukset otsonikerrosta heikentävistä aineista ja fluoratuista kasvihuonekaasuista.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

39 **HE laiksi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain kumoamisesta**

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksesta annettu laki. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (Ara) itsenäisenä virastona lakkautettaisiin ja sen nykyiset toiminnot ja henkilöstö siirrettäisiin hallinnollisesti osaksi

ympäristöministeriötä 1.1.2025 alkaen.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

- 41 **HE laiksi ympäristövahinkorahastosta annetun lain muuttamisesta**
Hallituksen esityksessä ehdotetaan tarkennettavaksi ympäristövahinkorahastosta annetun lain (1262/2022) siirtymäsäännöksiä. Lailla kumotaan öljysuojarahastosta annettu laki (1406/2004) ja ympäristövahinkovakuutuksesta annettu laki (81/1998). Öljysuojarahastoa koskevan siirtymäsäännöksen tarkentaminen on tarpeen, jotta rahaston viimeinen tilinpäätös saadaan käsiteltyä öljysuojarahastosta annetun lain mukaisesti. Ympäristövahinkovakuutusta koskevan siirtymäsäännöksen tarkentaminen on tarpeen, jotta Ympäristövakuutuskeskusta ja sen jäsenten vastuuta sekä ympäristövakuutuslautakuntaa koskevia säännöksiä sovelletaan siirtymäajan ajan ympäristövahinkorahastosta annetun lain tarkoittamalla tavalla.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen
- 46 **HE laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta (sähköllä tapahtuvan vedyntuotannon poistaminen ympäristöluvanvaraisuudesta, jätteen kaasutusta koskeva muutosehdotus, maatilamittakaavan biokaasulaitosten sisällyttäminen ympäristönsuojelulain liitteeseen 4 ja lumenkaadon kieltäminen vesistöihin)**
Esityksessä ehdotetaan tietyn kapasiteetin alittavan, sähköllä tapahtuvan vedyntuotannon poistamista ympäristöluvanvaraisuudesta. Esitykseen kuuluisi myös jätteen kaasutusta koskeva muutosehdotus, maatilamittakaavan biokaasulaitosten sisällyttäminen ympäristönsuojelulain liitteeseen 4 eli ilmoituksenvaraisiksi toiminnoiksi ja lumenkaadon kieltäminen vesistöihin.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen
- 46 **HE valtion tukeman asuntotuotannon takausmaksuista**
Esityksessä ehdotettaisiin takausmaksujen käyttöönottoa muuttamalla lakia vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta sekä lakia vuokratalojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta. Takausmaksun käyttöönotossa otetaan huomioon asuntorakentamisen suhdanteen kehitys.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen
- 50 **HE laiksi asuntosäästöjärjestelmästä sekä siihen liittyviksi laeiksi (ASP-lainsäädännön kehittäminen)**
Ehdotettavalla lailla kumottaisiin voimassa olevat ASP-järjestelmään ja valtioneuvoston päätöksen liittyvät lait. Tavoitteena on kannustaa pitkäjänteiseen säästämiseen ja parantaa ensiasunnon ostajien asemaa uudistamalla voimassa oleva osin vaikeaselkoinen ja vanhentunut ASP-lainsäädäntö. Hanke toteuttaa hallitusohjelman kohtaa 6.5 "Toimivat asuntomarkkinat ja sujuva liikenne."
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen
- 50 **HE laiksi Ystäväyden puistosta annetun lain muuttamisesta**
Hankkeessa ehdotetaan muutettavaksi Ystäväyden puistosta annettua lakia. Hankkeessa laista kumottaisiin puiston opastus- ja tutkimuskeskuksen perustamista ja puiston henkilöstöä koskeva säännös Kuhmossa sijaitsevan Petolan opastus- ja

tutkimuskeskuksen lakkauttamisen mahdollistamiseksi. Samalla hankkeessa päivitetäisiin puiston perustamistarkoitus paremmin nykytilannetta vastaavaksi. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2025 aikana.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

50

HE nettonollateknologiahankkeiden yhteyspisteestä

Esityksellä säädettäisiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1735 Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehyksestä ja asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta (ns. nettonollateknologia-asetus, Net Zero Industry Act, NZIA) 6 artiklan mukaiseksi kansalliseksi keskitetyksi yhteyspisteeksi Itä-Suomen aluehallintovirasto. Lisäksi esityksellä säädettäisiin viranomaisen ilmoitusvelvollisuudesta yhteyspisteelle, yhteyspisteen tiedonsaantioikeudesta sekä nettonollateknologia-asetuksessa tarkoitettujen strategisten hankkeiden etusijamenettelystä. Kyseiset säännökset sijoitettaisiin nykyiseen ns. AVI-käsittelylakiin.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

Kevätistuntokaudella 2025 eduskunnalle annettavat hallituksen esitykset (alustavat tiedot)

Helmikuu – elokuu 2025

Ulkoministeriö

Viikko (arvio)

- 6 **HE merten biologisen monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla tehdyn, Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen alaisen sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**
Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi sopimuksen siltä osin kuin se kuuluu Suomen toimivaltaan sekä lakiehdotuksen sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen edellyttämiä merensuojelulain muutoksia koskevan lakiehdotuksen. Sopimus sisältää määräyksiä aluelähtöisistä merenhoitotoimista, kuten merensuojelualueista, ympäristövaikutusten arviointimenettelystä, meren geenivaroista ja niistä saatavien hyötyjen jakamisesta, kehittyvien valtioiden valmiuksien lisäämisestä ja meriteknologian siirrosta. Sitä sovelletaan YK:n merioikeusyleissopimuksen mukaisesti määritellyllä aavalla merellä ja kansainvälisellä merenpohja-alueella.
Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen
- 19 **HE kehittyviin maihin myönnettävistä tuetuista investointiluotoista**
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi muutoksia kehitysmaihin myönnettävistä korkotukiluottolaista annettuun lakiin. Lakia esitetään muutettavaksi siten, että kehittyvän maan hallitukselle myönnettävän avustusmuotoisen tuen myöntämisen perusteet määriteltäisiin täsmällisemmin laissa. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi lain säännöksiä luoton myöntävästä tahosta. Samalla lakiin esitetään eräitä teknisiä muutoksia. Lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.6.2025.
Ulkoministeriö, ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Tavio

Oikeusministeriö

Esittelyviikko (arvio)

- 13 **HE laeiksi vankeuslain ja tutkintavankeuslain muuttamisesta**
Uudistetaan vankeuslain ja tutkintavankeuslain säännöksiä.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 13 **HE laiksi rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain muuttamisesta**
Komission antamassa perustellussa lausunnossa edellytettyjen lainmuutosten, jotka Suomen hallitus on vastauksessaan ilmoittanut hyväksyvänsä, toteuttamistavan arviointi. Sellaisten puitepäätöksen ja sitä koskevan oikeuskäytännön mahdollistamien muutosehdotusten arviointi, joilla tehostetaan luovuttamista Suomesta toiseen

jäsenvaltioon, sekä arviointi, miltä osin lakien käytännön soveltamisessa esiin tulleet ongelmat tai EU:n tuomioistuimen ratkaisut ovat sellaisia, jotka aiheuttavat muutostarpeita, ottaen huomioon luovuttamismenettelyn tehostaminen. Tarvittavien lainmuutosehdotusten laatiminen.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

13 **HE Euroopan unionin poliittisen mainonnan asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi**

Poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentamisesta annetun EU-asetuksen vaatimat kansalliset säädökset mm. valvontaviranomaisista, viranomaisyhteistyöstä ja sanktioista.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

14 **HE laiksi oikeushallinnon eräiden viranomaisten turvatoimista**

Tavoitteena on mahdollistaa asiakkaiden turvatarkastukset Syyttäjälaitoksen, Ulosottolaitoksen, Oikeuspalveluviraston oikeusapu- ja edunvalvontatoimistojen sekä Rikosseuraamuslaitoksen rikosseuraamuskeskusten yhdyskuntaseuraamustoimistojen toimipisteissä.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

15 **HE suullisen todistelun tallentamista ja vastaanottamista yleisissä tuomioistuimissa koskevan uudistuksen voimaansäilyttämisestä**

Esityksessä ehdotetaan lakia, jolla suullisen todistelun tallentamista ja vastaanottamista yleisissä tuomioistuimissa koskeva uudistus saatettaisiin voimaan.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

20 **HE kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta (toisessa valtiossa annetun kuolemanrangaistuksen täytäntöönpano vapausrangaistuksena)**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa. Muutoksella annettaisiin Suomen viranomaisille toimivalta muuntaa vieraassa valtiossa määrätty kuolemanrangaistus Suomessa täytäntöön pantavaksi vapauteen kohdistuvaksi seuraamukseksi.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

21 **HE avioliittolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (ositusvaateen vanhentuminen)**

Säädetään avioliittolain mukaisen ositusvaateen vanhentumisesta. Tavoiteltu voimaantuloaika 1.1.2026.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

22 **HE laiksi Suomen osallistumisesta Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) toimintaan annetun lain muuttamisesta**

Tavoitteena on laatia esitys EU:n neuvoston asetuksen ja direktiivin 2023/2131 edellyttämistä muutoksista lakiin Suomen osallistumisesta Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) toimintaan (1232/2019). Esityksellä

täytäntöön pantavien muutosten tarkoituksena on tehostaa Eurojustissa tapahtuvaa digitaalista tietojenvaihtoa terrorismirikoksista sekä selkeyttää sitä koskevaa oikeudellista kehikkoa.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

23 **HE laiksi rikoslain muuttamisesta (CAM-materiaali)**

Tehdään rikoslakiin tarvittavat muutokset hallitusohjelmakirjauksen toteuttamiseksi, jonka mukaan väkivaltakuvauksen hallussapito kriminalisoidaan ja lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapidolle säädetään törkeä tekemuoto. Lisäksi huolehditaan, että muun raajan väkivaltamateriaalin hallussapito on kriminalisoitu ihmisten ja eläinten suojelemiseksi.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

23 **HE laiksi asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain muuttamisesta**

Tehdään asuinhuoneiston vuokrauksesta annettuun lakiin (AHVL) tarvittavat muutokset ja selkeytykset lain saattamiseksi ajan tasalle.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

24 **HE edunvalvontavaltuutuksesta ja holhoustoimesta annettujen lakien muuttamisesta**

Tehdään edunvalvontavaltuutuksesta annettuun lakiin soveltamiskäytännöstä johtuvat tarvittavat muutokset. Tarkistetaan holhoustoimesta annetussa laissa olevia edunvalvojan valvontaa koskevia säännöksiä.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

35 **HE yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetuilla muutoksilla otetaan käyttöön velkakonversio yrityssaneerauksessa. Tavoitteena on parantaa taloudellisissa vaikeuksissa olevien yritysten saneerausmahdollisuuksia ja edistää erityisesti kansainvälisillä markkinoilla joukkolainoja liikkeeseen laskevien suomalaisten yritysten kilpailukykyä sijoituskohteena.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

Sisäministeriö

Viikko (arvio)

9 **HE uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi**

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi rahapelilaki, jossa säädettäisiin rahapeli-toiminnasta ja sen valvonnasta. Rahapelejä voisi toimeenpanna yksinoikeus- tai rahapeli-toimiluvan nojalla. Lakiin sisältyisi säännökset mm. toimilupamenettelystä, rahapelien toimeenpanosta, markkinoinnista ja viranomaisen toimivaltuuksista. Laissa säädettäisiin myös rahapelihaittojen ehkäisyä ja vähentämistä koskevista viranomaistehtävistä ja valtionavustuksista. Lisäksi muutettaisiin arpajaisverolakia, tuloverolakia ja eräitä muita lakeja. Esitys liittyy v. 2026 talousarvioesitykseen. Lait tulisivat pääosin voimaan 1.1.2027. Toimilupamenettelyä koskevat säännökset tulisivat kuitenkin voimaan 1.1.2026.

Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

- 11 **HE tilitapahtumatietojen kyselymahdollisuuden lisääminen pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmään**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annettua lakia. Toimivaltaisille viranomaisille ehdotetaan oikeutta tehdä saldo- ja tilitapahtumatietoja koskevia kyselyjä pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmän kautta. Esityksellä ei lisätä viranomaisille uusia toimivaltuuksia, vaan tarkoituksena on, että viranomaiset, jotka jo nykyisellään pääsevät pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmään voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti ja joilla on omassa laissaan oikeus saada omaan tehtävänsä hoitamiseen saldo- ja tilitapahtumatietoja, voisivat käyttää pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmää niiden kyselyjen tekemiseen.
Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne
- 15 **HE laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvät oleskeluluvat)**
Hankkeen tavoitteena on toteuttaa hallitusohjelman pysyvien oleskelulupien myöntämisedellytyksiä koskevien kirjausten edellyttämät muutokset ulkomaalaislakiin. Olennaisimmat muutokset koskevat oleskeluajan pidentämistä, toimeentulo- ja työssäkäyntiedellytystä sekä kielitaitoa. Lisäksi säädetään lyhyempään oleskeluajkaan oikeuttavista poikkeuksista, joiden edellytyksenä on korkeampi ansiotaso tai korkeakoulututkinto.
Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne
- 20 **HE laiksi kansalaisuuslain muuttamisesta (kansalaisuuskoee)**
Esityksessä ehdotetaan, että kansalaistamisen edellytyksiin lisättäisiin kansalaisuuskokeen suorittaminen.
Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne
- 35 **HE poliisin rekisteriin tallennettuja biometrisia tietoja koskevan sääntelyn muuttamiseksi**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia. Lain säännöksiä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käyttämisestä muutettaisiin siten, että poliisin rekisterissä olevia biometrisia tietoja olisi mahdollista käyttää nykyistä laajemmin myös muuhun kuin niiden alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen. Esityksessä voidaan ehdottaa myös muita välttämättömiä muutoksia biometrinen tietojen käsittelyä koskevaan lainsäädäntöön. Tavoitteena on, että sääntely mahdollistaisi biometrinen tietojen käsittelyn välttämättömässä laajuudessa ottaen huomioon perus- ja ihmisoikeudet sekä yleislainsäädännössä tietojen käsittelylle asetetut edellytykset
Sisäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

Puolustusministeriö

Viikko (arvio)

- 15 **HE laiksi asevelvollisuuslain muuttamisesta (ahvenanmaalaiset vapaaehtoiset miehet)**
Hallituksen esitys sisältää ehdotuksen ahvenanmaalaisen miesten vapaaehtoisen

asepalveluksen mahdollistamisen edellyttämistä säännöksistä.
Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen

Valtiovarainministeriö

Viikko (arvio)

- 7 **HE valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi**
Valtion aluehallinnon uudistuksen tavoitteena on vahvistaa yhdenmukaista lupa- ja valvontakäytäntöä alueesta riippumatta ja sujuvoittaa lupaprosesseja. Kehittämisen pääperiaatteena on monialaisuus. Ensisijaisesti tämä tarkoittaa lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien kokoamista uuteen perustettavaan monialaiseen virastoon, johon yhdistetään Valvira, Aluehallintovirastot sekä ELY-keskusten Y-vastuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät. Virastolla on valtakunnallinen toimivalta. ELY-keskusten puitteissa järjestetyn hallinnon osalta lähtökohtana on monialainen valtion aluehallinto, joka kootaan nykyistä vahvemmille alueille Elinvoimakeskuksiin.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 14 **HE laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (valtionosuusjärjestelmän uudistaminen)**
Uudistetaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmää vastaamaan kuntien muuttuneita tehtäviä sote-uudistuksen ja TE-uudistuksen jälkeisessä tilanteessa. Tavoitteena on myös lisätä valtionosuusjärjestelmän ymmärrettävyyttä ja selkeyttä.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 14 **HE laiksi tullilain muuttamisesta (sähköinen tiedoksianto)**
Muutetaan tullilain säännöksiä Tullin päätösten sähköisestä tiedoksi antamisesta. Voimaantulo kesällä 2025.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 16 **HE laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta**
Esityksellä toteutetaan hallitusohjelman mukaisesti rahoitusmallin tarvetekijöitä ja muita olosuhdetekijöitä sekä hyte-kerrointa koskevat muutokset, joiden on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2026.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 16 **HE laiksi tuloverolain 55 §:n muuttamisesta (metsävähennys)**
Korotetaan metsävähennyksen määrä 60 %:sta 75 %:iin metsän hankintahinnasta.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 17 **HE laiksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain ja sijoituspalvelulain muuttamiseksi**
Esityksessä täsmennetään rahoitusvälineiden ja hyödyke johdannaisten kaupankäyntiin liittyviä kansallisia säännöksiä ja hallinnollisten seuraamusten viittauksia direktiivimuutosten mukaisesti.
Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Rydman

- 23 **HE laiksi valtion yhteisten tieto- ja viestintäteknisten palvelujen järjestämisestä annetun lain muuttamiseksi**
Lainsäädäntömuutosten tarkoituksena on täsmentää valtion yhteisten tieto- ja viestintäteknisten palvelujen tiedonhallinnan ohjausta, rekisterinpitovastuita ja palvelukeskuksen ja sen asiakkaiden tehtäviä ja vastuita yhteisten palvelujen tuottamisessa ja käytössä. Tarkoitus on myös päätöksenteon tehostamiseksi ja varautumismahdollisuuksien parantamiseksi mahdollistaa palvelukeskukselle tarkoituksenmukaisempi eri palvelussuhteiden käyttö. Lainsäädäntömuutosten tarkoituksena on entisestään parantaa valtion yhteisten tieto- ja viestintäteknisten palvelujen, laatua, turvallisuutta kustannustehokkuutta ja yhteentoimivuutta.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 35 **HE kryptovarapalvelun tarjoajien tiedonantovelvollisuutta verotuksen alalla koskevaksi lainsäädännöksi**
Esityksessä ehdotetaan täytäntöön pantavaksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin (virka-apudirektiivin) muutos. Muutos laajentaa EU-maiden välisen automaattisen tietojenvaihdon kryptovarapalvelun tarjoajien ilmoittamiin tietoihin. Esitykseen sisältyy myös ehdotus lainsäädäntömuutoksista kryptovaratietojen vaihdon mahdollistamiseksi myös muiden kuin EU-maiden kanssa OECD:n kryptovarojen raportointikehyksen mukaisesti. Esityksessä täytäntöön pantavaksi ehdotettava direktiivimuutos sisältää lisäksi muutoksia finanssilitiетоjen vaihtoa ja muuta hallinnollista yhteistyötä koskeviin nykyisiin säännöksiin.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Viikko (arvio)

- 6 **HE laiksi Museovirastosta annetun lain muuttamisesta (tuontilupien myöntäminen)**
Lakiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan Museovirasto toimisi kulttuuriesineiden tullialueelle siirtämisestä ja tuonnista annetussa EU-asetuksessa tarkoitettuja tuontilupia myöntävänä toimivaltaisena viranomaisena.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, tiede- ja kulttuuriministeri Multala
- 11 **HE jatkuvan oppimisen digitaalista palvelukokonaisuutta koskevaksi lainsäädännöksi**
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki jatkuvan oppimisen digitaalisesta palvelukokonaisuudesta ja muutettavaksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annettua lakia. Ehdotus sisältää säännöksiä muun muassa palvelukokonaisuudesta vastaavien viranomaisten tehtävistä sekä digitaalisen palvelukokonaisuuden tietosuojasta. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2025.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz

sekä annetaan kaupungeille ja kunnille työkalut mikroliikkumisen hallintaan hallitusohjelmakirjausten mukaisesti. Tavoitteena on, että muutokset tulisivat voimaan kesäkaudeksi 2025.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

9 **HE ilmailun turvallisuutta edistäviksi säädöstarkistuksiksi**

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom sekä liikenne- ja viestintäministeriö ovat havainneet lentoturvallisuutta edistäviä muutostarpeita ilmailulakiin ja liikenteen palveluista annettuun lakiin. Muutokset voivat parantaa liikenneturvallisuutta merkittävästi ehkäisemällä lento-onnettomuuksia ja vaaratilanteita. Hankkeessa on tarkoitus antaa Traficomille oikeus ja velvollisuus ilmoittaa työnantajalle tai toimeksiantajalle, kun lento- tai matkustamohenkilöstön luvan peruuttamiseen on ryhdytty. Lisäksi Traficomille lisättäisiin mahdollisuus puuttua ilmailuun liittyvään toimintaan, joka ei ole luvanvaraista tai ilmoitusvelvollisuuden piirissä, jos toiminnassa havaitaan turvallisuuspuutteita.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

14 **HE Euroopan unionin datasäädöksen toimeenpanosta**

EPNAs (EU) 2023/2854, annettu 13 päivänä joulukuuta 2023, datan oikeudenmukaista saatavuutta ja käyttöä koskevista yhdenmukaisista säännöistä ja asetuksen (EU) 2017/2394 ja direktiivin (EU) 2020/1828 muuttamisesta (datasäädös) toteuttaa komission vuoden 2020 datastrategiaa ja sen tavoitteena on datavetoisen lähtöisen eurooppalaisen sisämarkkinan edistäminen. Säädös pyrkii edistämään datan saatavuutta ja datan jakamista eri toimijoiden ja eri sektoreiden välillä sekä turvaamalla datan arvon oikeudenmukaista jakautumista datatalouden toimijoiden kesken. Kansallisesti jäsenvaltioiden on nimettävä toimivaltaiset viranomaiset sekä seuraamukset säädöksen velvoitteiden laiminlyönnistä.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

14 **HE laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta (alueellinen junaliikenne)**

Tavoitteena on selkiyttää sääntelyä rautatieliikenteen toimivaltaisten viranomaisten osalta sekä lisätä tosiasiallista kilpailua raideliikennemarkkinalla ja helpottaa markkinoille pääsyä.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

16 **HE laeiksi Ilmatieteen laitoksesta annetun lain ja Puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta (avaruustilannekeskus)**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Ilmatieteen laitoksesta annettua lakia sekä Puolustusvoimista annettua lakia. Esityksen tavoitteena on tehdä lainsäädäntömuutokset, jotta avaruustilannekeskuksen perustaminen voitaisiin aloittaa vuoden 2025 alusta.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

Työ- ja elinkeinoministeriö

Viikko (arvio)

- 7 **HE laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta (EU:n uuden sähkömarkkinadesignin täytäntöönpano)**
Sähkömarkkinadesignia koskevan EU-säädöspaketin (2 direktiiviä ja 3 asetusta) kansallinen täytäntöönpano, jolla parannetaan kuluttajansuojaa sähkömarkkinoilla sekä edistetään puhtaan energian investointeja sähkömarkkinoilla.
Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen
- 11 **HE laiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta (kestävyysslain muutos)**
Toimeenpannaan uusiutuvan energian direktiivin päivityksen (RED III) kestävyyskriteereitä koskevan sääntelyn muutokset. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 21.5.2025.
Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen
- 11 **HE laiksi energian alkuperätakuista annetun lain muuttamisesta**
Toimeenpannaan uusiutuvan energian direktiivin päivityksen (RED III) alkuperätakuita koskevan sääntelyn muutokset. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan viimeistään 21.5.2025.
Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen
- 11 **HE laiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä annetun lain muuttamisesta**
Toimeenpannaan uusiutuvan energian direktiivin päivityksen (RED III) lupamenettelyitä koskevan sääntelyn muutokset. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan viimeistään 21.5.2025.
Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen
- 12 **HE laiksi eräiden tekoälyjärjestelmien valvonnasta ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta**
Esityksen pääasiallisena tavoitteena on toimeenpanna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä. Asetuksen kansallinen toimeenpano edellyttää täydentävien säännösten antamista asetuksen valvonnasta sekä eräiden liitännäisten lakien muuttamista.
Eräiden tekoälyjärjestelmien valvonnasta annettavassa laissa nimettäisiin riippumattomat tekoälyviranomaiset, jotka toimisivat asetuksen noudattamista valvovina markkinavalvontaviranomaisina sekä viranomaisen, joka toimisi koordinoivana tahona ja keskitettynä yhteyspisteenä.
Työ- ja elinkeinoministeriö, elinkeinoministeri Rydman
- 14 **HE työ sopimuslain, merityösopimuslain ja työttömyysturvalainmuuttamisesta (individuaalinen irtisanomisperuste)**
Työsopimuslain (ja merityösopimuslain) mukaista henkilökohtaista irtisanomisperustetta ehdotetaan muutettavaksi. Tähän liittyviä muutoksia tehtäisiin myös työttömyys-

turvalakiin.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

16 **HE laiksi valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta (Finnvera Oyj:tä koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus)**

Kokonaislainsäädäntöuudistuksen tavoitteena on parantaa Finnvera Oyj:n rahoitusjärjestelmän toiminnallisuutta, vaikuttavuutta ja kilpailukykyä. Hankkeessa arvioitavina ja tarpeen mukaan uudistettavina ovat kaikki Finnvera-konsernin toimintaa koskevat lait (9 kpl) ja asetukset (10 kpl). Uudistuksella varmistetaan julkisen yritysrahoitusjärjestelmän toimivuus ja vienninrahoituksen kansainvälinen kilpailukyky erityisesti pk-yritysten ja vaikuttavuudeltaan merkittävien toimialojen viennin edistämiseksi osana Suomen elinkeinopoliittisia tavoitteita.

Työ- ja elinkeinoministeriö, elinkeinoministeri Rydman

16 **HE määräaikaisuuden perusteen, lomautusilmoitusaikaa ja takaisinottovelvollisuuden muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi**

Esityksellä toteutettaisiin hallitusohjelman kirjaukset, joiden mukaan määräaikainen työ sopimus olisi mahdollista tehdä vuodeksi ilman erityistä perustetta, lomautusilmoitusaika lyhennettäisiin seitsemään päivään ja takaisinottovelvollisuus poistettaisiin alle 50 työntekijää työllistäviltä yrityksiltä ja yhteisöiltä.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

17 **HE laeiksi sähkömarkkinalain ja maakaasumarkkinalain muuttamisesta (suurjänniteverkko-HE)**

Sähkömarkkinalakia uudistettaisiin lisääntyvän sähköntuotannon ja kasvavien kulutuksen kuormien integroimiseksi kantaverkkoon ja suurjännitteiseen jakeluverkkoon.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

19 **HE laeiksi energiatehokkuuslain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta**

Ehdotetaan muutettavaksi energiatehokkuuslakia ja eräitä muita lakeja EU-energiatehokkuusdirektiivin ((EU)2023/1791) toimeenpanemiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

23 **HE Etelä-Korean kanssa solmitun työloimasopimuksen voimaansaattamisesta**

Esityksessä esitetään Etelä-Korean kanssa allekirjoitetun työloimasopimuksen voimaansaattamista.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

23 **HE laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta**

Hankkeessa toteutetaan hallitusohjelman kirjaukset opiskelijan oleskeluluvan peruuttamisesta, jos opiskelija turvautuu toimeentulotukeen, Kelalle säädettävästä velvollisuudesta luovuttaa tietoja Maahanmuuttovirastolle sekä opiskelijan ja tutkijan oleskeluluvan myöntämisen rajoittamisesta suojelupoliisin arvion perusteella.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

- 24 **HE patenttilaiksi**
Kyseessä on patenttilainsäädännön kokonaisuudistus, jolla patenteja koskeva lainsäädäntö päivitetään vastaamaan nykyajan tarpeita. Samalla varmistetaan vuonna 1968 voimaan tulleen patenttilain yhteensopivuus muun muassa hallinnon yleislakien kanssa.
Työ- ja elinkeinoministeriö, elinkeinoministeri Rydman
- 35 **HE laeiksi työsopimuslain ja merityösopimuslain muuttamisesta (sairausajan palkka)**
Sairausajan palkkaa muutetaan siten, että ensimmäinen sairauspoissaolopäivä on omavastuupäivä, jolta työnantajalla ei ole velvollisuutta maksaa palkkaa ellei työehtotai työsopimuksessa ole toisin sovittu. Omavastuupäivää ei sovellettaisi viiden vuorokauden tai sitä pidempiin sairauslomiin, eikä silloin kun työkyvyttömyys johtuu työtapaturmasta tai ammattitaudista.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viikko (arvio)

- 12 **HE laiksi alkoholilain muuttamisesta (suomalaisten toimijoiden markkinointirajoitusten poistaminen)**
Poistetaan suomalaisten toimijoiden ulkomaille suuntautuvan markkinoinnin rajoitukset EU-oikeuden rajoissa.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 13 **HE laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta (monituottajuus ym.)**
Hankkeessa toteutetaan useita monituottajuuteen liittyviä hallitusohjelmakirjauksia. Hankkeen osakokonaisuuksia ovat ainakin:
- Hyvinvointialueen riittävään omaan palvelutuotantoon liittyvän sääntelyn arviointi ja mahdollinen keventäminen,
- Nk. alihankintatyöryhmän ehdotusten toteuttaminen,
- Päivystyksen hankinnan kiellosta sekä nk. virkalääkärivaatimuksesta luopumisen arviointi hallitusohjelman reunaehdot huomioiden,
- Nk. vuokratyövoimasselvityksen ehdotusten mukaisesti arvioida, voitaisiinko nykyisiä palvelujen ulkoistuskieltoja lieventää siten, että ulkoistukset olisivat mahdollisia jossain määrin nykyistä laajempina kokonaisuuksina.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso
- 16 **HE laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (opiskeluterveydenhuolto ja kutsuntojen ennakkoterveystarkastukset)**
Esityksessä uudistettaisiin toisen asteen oppilaitoksen opiskelijoiden terveystarkastukset. Oppivelvollisuusikäisten opiskelijoiden terveystarkastukseen integroitaisiin puolustusvoimien ennakkoterveystarkastus palveluskelpoisuudesta. Täysi-ikäisten opiskelijoiden terveystarkastus muutettaisiin tarveperusteiseksi.

Muutettavaksi tulisivat terveydenhuoltolain 17 § ja 72 §:t sekä eräät säännökset asevelvollisuuslaista, laista naisten vapaaehtoisessa asepalveluksessa sekä laissa henkilötietojen käsittelystä puolustusvoimissa. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2026 aikana.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

21 **HE laiksi alkoholilain muuttamisesta (panimoiden, tislaamoiden ja viinitilojen ulosmyyntioikeuden laajentaminen)**

Mahdollistetaan kaikille kotimaisille pien- ja käsityöläispanimoille, pientislaamoille ja viinitiloille niiden tuotteiden myynti valmistuspaikoilta suoraan kuluttajille vähittäismyyntiluvalla.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

Ympäristöministeriö

Viikko (arvio)

6 **HE laiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain muuttamisesta**

Lakiin tehtäisiin uusiutuvan energian direktiivin muutoksesta (RED III -direktiivi) aiheutuvat välttämättömät muutokset uusiutuvan energian laitosten lupamenettelyihin. Muutokset koskisivat mm. uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyn määrittelyä sekä määräaikojen laskemista. Uutena lakiin lisättäisiin muun muassa uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita sekä aurinkoenergiälaitteiden ja lämpöpumppujen asentamista koskevat erityissäännökset. Hankkeella vahva yhteys hallitusohjelmaan. Hanke edistää omalta osaltaan hallitusohjelman luvun 7.3 (Luvituksen sujuvuudesta Suomen kilpailuetu) tavoitteita.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

7 **HE laiksi eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa sekä eräksi muiksi siihen liittyviksi laeiksi**

Hankkeessa kehitetään ympäristöllisiä lupamenettelyjä koskevaa sääntelyä ja edistetään keskeisiä valtion ympäristöhallinnon uudistukseen ja ns. yhden luukun mallin toteuttamiseen liittyviä hallitusohjelman kirjauksia. Tavoitteena yhden valtakunnallisen toimivallan omaavan lupa-, ohjaus- ja valvontaviranomaisen mallissa on sujuvoittaa ympäristöön vaikuttavien hankkeiden lupamenettelyjä.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

7 **HE laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta (lupamääräysten tarkistamismenettelyn palauttaminen)**

Hankkeessa laaditaan ehdotus lupamääräysten tarkistamista koskevan säännöksen lisäämiseksi ympäristönsuojelulakiin (527/2014). Taustalla on pääministeri Orpon hallitusohjelman kirjaus jaksossa 7.3 "Luvituksen sujuvuudesta Suomen kilpailuetu": "Mahdollisuutta palauttaa lupamääräyksiin lupien tarkastamisen edellytyksiä tarkastellaan ja tarkastelun pohjalta tehdään tarpeelliset lainsäädäntömuutokset".

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

16 **HE laiksi jätelain muuttamisesta (EU:n akkuasetuksen täytäntöönpanon III-vaihe)**

Esitys on kolmas osa EU:n akkuasetuksen kansallista täytäntöönpanoa. Ensimmäisessä vaiheessa täytäntöönpanoa jätelakiin lisättiin ilmoitettua laitosta koskevat täydentävät säännökset ja toisessa vaiheessa säädettiin akkuasetuksen mukaisesta markkinavalvontaviranomaisesta. Säädöshankkeen kolmannessa vaiheessa tehdään kaikki loput tarvittavat sääntelymuutokset (erityisesti tuottajavastuuta koskevat säännökset).

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

20 **HE uudeksi alueidenkäyttölaki**

Alueidenkäyttöä koskevat säännökset uudistetaan Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi. Uusi alueidenkäyttölaki muodostuu valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, kaavoitusta ja merialuesuunnittelua koskevista säännöksistä (nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain lukujen 1–10 a ja 24–26 a alueidenkäytön suunnittelua koskevat pykälät).

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

Valtioneuvoston selonteot (alustavat tiedot)

Syysistuntokaudella 2024 eduskunnalle annettavat valtioneuvoston selonteot

Kestävän kehityksen selonteko (syyskuu), Valtioneuvoston kanslia

Kulttuuripoliittinen selonteko (marraskuu), Opetus- ja kulttuuriministeriö

Puolustusselonteko (joulukuu), Puolustusministeriö

Suomen osallistumisen jatkaminen Operation Inherent Resolve (OIR) –operaatiossa Irakissa 1.1.2025– (syyskausi 2024), Ulkoministeriö

Kevätistuntokaudella 2025 eduskunnalle annettavat valtioneuvoston selonteot

Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2026–2029 (viimeistään huhtikuu), Valtiovarainministeriö

Alueiden kehittämisen ja EU:n alue- ja rakennepoliitikan lainsäädännöstä annettava selonteko (toukokuu), Työ- ja elinkeinoministeriö